ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΙΟΥΝΙΟΣ 2013 60 ΤΕΥΧΟΣ

αΩ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ

taki

Περιεχόμενα

Σημείωμα

Δραστηριότητες Υποτρόφων

- Επιτυχίες 2
- Εικαστικά 3
- Σκηνοθεσία 5
- Μουσική 6

Ειδήσεις του Συνδέσμου

- Οδηγίες για τις αρχαιρεσίες του Σεπτεμβρίου 2013....7
- Μήνυμα του Προέδρου του Συνδέσμου Υποτρόφων....9
- Ο Σύνδεσμος ενισχύει τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του....10
- TEDMED Live στην Αθήνα....12
- Το Διεθνές Συνέδριο για την Οικονομία και τις Επιχειρήσεις....15
- Μια ξενάγηση στο Θέατρο του Διονύσου....16

Ειδήσεις του Ιδρύματος

- Οι Νανοεπιστήμες στις σεμιναριακές διαλέξεις του ΙΤΕ....17
- Τα Θερινά Σχολεία του Ιδρύματος Ωνάση....18
- Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο: 20 χρόνια ελπίδα ζωής....22
- Η υλοποίηση του «Rethink Athens»....23

Ειδήσεις του Θυγατρικού Ιδρύματος

- Τα «ελληνικά τέρατα» της Beetroot ταξιδεύουν στη Νέα Υόρκη....24
- Περί ευτυχίας: Μια συζήτηση με τον Pascal Bruckner....25

Άρθρο

- Η Δημοκρατία στο στόχαστρο του «πολιτισμού της βίας» στην εποχή της κρίσης....27

Βιβλιοπαρουσίαση

- Πρωτοποριακή μελέτη για το έργο του Γιάννη Μανταφούνη....30
- Στιγμές εγκλήματος και μυστηρίου....31

Παρουσίαση Δίσκου

- Ρεσιτάλ βιολιού από τη Δανάη Παπαματθαίου-Matschke....32

Σημείωμα

Νέες πρωτοβουλίες υποστήριξης και διευκόλυνσης των μελών του Συνδέσμου

Δύο σημαντικές καινοτομίες εισάγει ο Σύνδεσμος προς όφελος των μελών του. Η πρώτη εξέλιξη αφορά το νέο πρόγραμμα ενίσχυσης των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Συνδέσμου, ως επιβράβευση των προσπαθειών τους αλλά και ως υποστήριξη προκειμένου να συνεχίσουν το ερευνητικό τους έργο υπό τις σημερινές, δύσκολες οικονομικές συνθήκες. Με τη στήριξη πάντοτε του Ιδρύματος Ωνάση, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου αποφάσισε να διαθέσει συνολικά δέκα χιλιάδες ευρώ για την κάλυψη των εξόδων δημοσίευσης πρωτότυπων μελετών των υποτρόφων. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των μελών του Συνδέσμου στο πρόγραμμα, καθώς και τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να προσκομίσουν περιγράφονται στο σχετικό άρθρο του τρέχοντος τεύχους. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων λήγει στις 30 Ιουλίου 2013.

Η δεύτερη καινοτομία αφορά τον τρόπο διενέργειας των εκλογών για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στις 25 Σεπτεμβρίου 2013 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Για πρώτη φορά φέτος δίνεται η δυνατότητα στα μέλη του Συνδέσμου να μετάσχουν στην ψηφοφορία και με επιστολική ψήφο. Τις αναλυτικές οδηγίες (βλ. σχετικό άρθρο), μαζί με τα ψηφοδέλτια και τους συνοδευτικούς φακέλους, θα λάβουμε όλοι ταχυδρομικώς μέσα στο καλοκαίρι. Η προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων για το ΔΣ ή για την Ελεγκτική Επιτροπή (είτε ηλεκτρονικά στο scholars.association@onassis.gr είτε με αίτηση στα γραφεία του Συνδέσμου) λήγει στις 19 Αυγούστου 2013.

Καλό καλοκαίρι!

Λήδα Μπουζάλη

Επιτυχίες

Σταύρος Διδάκης

Ο υπότροφος Σταύρος Διδάκης τιμήθηκε τον περασμένο Φεβρουάριο με το διεθνές βραβείο Catalyst, το οποίο συνοδεύεται από 2.000 λίρες στερλίνες, για την παρουσίαση ενός διαδραστικού του εκθέματος στο πλαίσιο του φεστιβάλ Code Control, το οποίο διοργανώθηκε στο Κέντρο Τεχνών του Λέστερ της Μεγάλης Βρετανίας, με κεντρικό θέμα της εκδήλωσης τους τρόπους χρήσης και δημιουργίας καινοτόμων εφαρμογών με χρήση υπολογιστικών μέσων και προγραμματισμού.

Ο Σταύρος Διδάκης είναι ερευνητής στα πεδία των Ψηφιακών Τεχνών και Τεχνολογίας. Ειδικότερα, το ενδιαφέρον του εστιάζεται στην αλληλεπίδραση ανθρώπου και υπολογιστών (Human-Computer Interaction/HCI), τον σχεδιασμό διεπαφών και διάδρασης (Interface and Interaction Design), τον προγραμματισμό μέσων και την ανάπτυξη συστημάτων. Έχει πραγματοποιήσει σπουδές στους τομείς της Μηχανικής Ήχου, της Μουσικής Τεχνολογίας, των Ηχητικών Συστημάτων και Τεχνών, καθώς και του Διαπροσωπικού και Διαδραστικού Σχεδιασμού. Έργα του έχουν παρουσιαστεί σε εκθέσεις και μπιενάλε στη Μεγάλη Βρετανία, την Κίνα, την Αίγυπτο και την Ελλάδα, ενώ επίσης έχει δημιουργήσει πολλές πειραματικές αλλά και εμπορικές διαδραστικές εγκαταστάσεις μόνιμου ή προσωρινού χαρακτήρα.

Ακόμη, ο Σταύρος Διδάκης ασχολείται με την ανάπτυξη λογισμικών εφαρμογών και συσκευών για εικαστικές περφόρμανς και άλλες καλλιτεχνικές οπτικοακουστικές παραστάσεις – μουσική, βίντεο και νέα μέσα. Σκοπός των εφαρμογών αυτών είναι να προσφέρουν καινοτόμες προτάσεις διασύνδεσης, διάδρασης, αυτοματισμού και διαχείρισης του ψηφιακού υλικού, αλλά και να παρουσιάσουν εναλλακτικούς τρόπους σχεδίασης, εκτέλεσης και αντίληψης των έργων αυτών.

Κατά το διάστημα 2009–2012, ο Σταύρος Διδάκης διηύθυνε το Τμήμα Πτυχιακών Σπουδών Πολυμέσων του Κολεγίου MBS (franchise του Πανεπιστημίου Nottingham Trent). Με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση πραγματοποιεί διδακτορικές σπουδές στο εργαστήριο ερευνών, πειραματισμών και καινοτομίας i-DAT (Institute of Digital Arts and Technology) του Πανεπιστημίου του Πλύμουθ. Η έρευνά του επικεντρώνεται στην ανάπτυξη τεχνολογιών διαδραστικών μέσων και εφαρμογών υπολογιστών για αρχιτεκτονικά και οικιακά περιβάλλοντα.

Κωνσταντίνος Σεργάκις

Εξελέγη πρόσφατα λέκτορας Εταιρικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ και θα αναλάβει καθήκοντα στις αρχές Αυγούστου του 2013. Αυτή η επιτυχία του ακολουθεί την πρόσφατη έκδοση του βιβλίου του Η διαφάνεια των εισηγμένων εταιρειών στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο από τις Εκδόσεις του Πανεπιστημίου της Σορβόννης (Bibliothèque de l'Institut de Recherche Juridique de la Sorbonne – IRJS Éditions). Το εν λόγω βιβλίο έχει τιμηθεί με το βραβείο Prix Solennel André Isoré από τη Chancellerie des Universités de Paris, εκδόθηκε κατόπιν ειδικής χορηγίας του Ιδρύματος Ωνάση και ήδη γνωρίζει σημαντική επιτυχία στη Γαλλία.

Ο Κωνσταντίνος Σεργάκις ξεκίνησε την ακαδημαϊκή του πορεία από το Πανεπιστήμιο Παρισίων Ouest Nanterre La Défense και συνέχισε στο Πανεπιστήμιο του Μπέντφορντσιρ, όπου διετέλεσε και διευθυντής του μεταπτυχιακού προγράμματος Διεθνούς Εμπορικού Δικαίου. Πρόσφατα εξελέγη προσκεκλημένος ερευνητής του Πανεπιστημίου του Μόντρεαλ, στο Ερευνητικό Κέντρο Δικαίου Διεθνούς Εμπορίου και Επιχειρήσεων. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα σχετίζονται με το Δίκαιο των Εταιρειών, το Ευρωπαϊκό Χρηματιστηριακό Δίκαιο και την Εταιρική Διακυβέρνηση. Έχει ήδη συμμετάσχει σε διάφορα διεθνή συνέδρια και δημοσιεύει άρθρα σε διεθνώς αναγνωρισμένα αγγλικά και γαλλικά περιοδικά. Επιπροσθέτως, διοργάνωσε πρόσφατα ένα Διεθνές Συνέδριο σχετικό με θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, το οποίο έλαβε χώρα στις 20 Ιουνίου 2013 στο Πανεπιστήμιο του Μπέντφορντσιρ. Έχει πτυχίο Νομικής από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στο Δίκαιο των Διεθνών Επιχειρήσεων από το Πανεπιστημιακό Κολέγιο του Λονδίνου, καθώς και διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο Παρισίων 1 Panthéon-Sorbonne. Ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές και διδακτορικές του σπουδές με υποτροφία του ιδρύματος Ωνάση.

Νικόλαος Ι. Σηφάκις

Διευθυντής Ερευνών στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών εξελέγη ο Νικόλαος Σηφάκις και, κατόπιν πρόσκλησης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA), αποσπάστηκε ως εθνικός εμπειρογνώμων στις Βρυξέλλες, σε θέση επιστημονικού προϊσταμένου καινοτόμων ερευνητικών έργων στον τομέα «Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Μηχανικού».

Μηχανικός ΕΜΠ και διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Παρισίων-VII, ο Νίκος Σηφάκις αξιοποιεί, τα τελευταία τριάντα χρόνια, δορυφορικές παρατηρήσεις για τη μελέτη του γήινου περιβάλλοντος και των ανθρώπινων επιδράσεων σε αυτό. Εργάστηκε στην Ανώτατη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Παρισιού, υπήρξε πρωτοπόρος στη δορυφορική χαρτογράφηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μεγαλουπόλεων και διετέλεσε διευθυντής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του μεγαλύτερου έργου δορυφορικής τηλεπισκόπησης (CLC). Συμμετείχε στην επιστημονική ομάδα που συνέταξε το πρόγραμμα εργασίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και εισήγαγε τη χρήση δορυφορικών δεδομένων στη συγγραφή των πανευρωπαϊκών περιβαλλοντικών εκθέσεων. Συμμετείχε επίσης στο πρόγραμμα «Υγεία και Περιβάλλον» της NASA (GSFC-Maryland).

Έχει εκλεγεί δις πρόεδρος του Συλλόγου Ερευνητών και έχει διατελέσει μέλος του ΔΣ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Επίσης, ο Νίκος Σηφάκις είναι συγγραφέας πολλών επιστημονικών και εκλαϊκευμένων άρθρων γύρω από θέματα περιβαλλοντικών παρατηρήσεων και προστασίας της φύσης. Εκτός της έρευνας στο επιστημονικό του πεδίο, δραστηριοποιείται και στον χώρο της ποίησης. Πρόσφατα εκδόθηκε από τον οίκο Γαβριηλίδη η πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο Λυρικός θάνατος.

Εικαστικά

Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος

Ο υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος είναι ένας από τους εικαστικούς καλλιτέχνες που εκπροσώπησαν την Ελλάδα στην 16η Μπιενάλε Νέων Δημιουργών της Ευρώπης και της Μεσογείου με τίτλο «Errors Allowed», η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αγκόνα της Ιταλίας από τις 6 Ιουνίου έως τις 7 Ιουλίου 2013.

Το έργο που παρουσίασε, με τίτλο Failure of a Natural Event, αποκαλύπτει μια διαλεκτικού τύπου, παιγνιώδη διερώτηση σχετικά με τον παράγοντα της «αποτυχίας» μέσα από μια σειρά βιντεοσκοπημένων δράσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν το καλοκαίρι του 2009 στο πλαίσιο του προγράμματος φιλοξενίας καλλιτεχνών Skowhegan στην πολιτεία Μέιν των ΗΠΑ. Το διάρκειας 23 λεπτών βίντεο-ντοκιμαντέρ μετουσιώνει τη φυσική φθορά και την οικολογική συνείδηση, υιοθετώντας μεθόδους βαθμιαίας μεταμόρφωσης και κυκλικής αναδιοργάνωσης της υλικότητας.

Με αφετηρία ένα γιγάντιο πεσμένο δέντρο που ξεριζώθηκε από τυφώνα και με τη συνέργεια της κοινότητας των καλλιτεχνών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, κλιμακώνεται μια σειρά πειραματικών πρακτικών που λειτουργούν ως κατασκευές γύρω από μια πλασματική κατάσταση «ευστοχίας». Υπερεκτιμημένες εντυπώσεις και χειρισμοί που, είτε από συνειδητή έλλειψη τεχνογνωσίας είτε από περιορισμένη τεχνολογική υποβοήθηση, παράγουν μια σειρά από «σκηνοθετημένες αστοχίες». Μια γραμμική σειρά διαδοχικών αποτυπώσεων, συνεντεύξεων και δοκιμασιών που κορυφώνονται σε μιαν ατελέσφορη κατάκτηση του υπερβατικού.

Η εικαστική και ερευνητική πρακτική του Ζαφειρόπουλου τα τελευταία χρόνια στοχεύει στην ανάδειξη της «σημασίας του λάθους» ως ποιητική μεταφορά ενός μοντέλου από την επιστημολογία της Φυσικής στο πεδίο της Τέχνης. Κυρίαρχο αντικείμενο, η διερεύνηση λογικών και μεθοδολογίας από την Ιστορία μέσω της γενεαλογίας του αρχείου, από την Αρχαιολογία μέσω της έννοιας της ανασκαφής και από την Ανθρωπολογία μέσω της τελεστικής πράξης.

Το έργο στο σύνολό του μορφοποιεί μια φυσική συγκυρία σε υλική διαδικασία μέσω της ακραίας σωματικής αναμέτρησης, επιχειρώντας να αποκρυπτογραφήσει την οντολογική διάσταση της ύλης. Βασικές κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν τόσο το ατέρμονο ταξίδι της ανακάλυψης μέσα από μια σειρά εσφαλμένων προβλέψεων όσο και η παρατήρηση των ανέλπιστων συμβάντων που παρουσιάζονται σε όλο το χρονικό φάσμα της ολιστικής πορείας μετάπλασης.

Κάθε ένα από τα αποσπάσματα του project συνίσταται από εικόνες και αφηγήσεις σχεδόν μεταφυσικού χαρακτήρα, που προσκαλούν τον θεατή να αναλογιστεί περί της σύγχρονης έλλειψης υπόβαθρου τόσο κυριολεκτικά όσο και μεταφορικά, καθώς και να περιπλανηθεί εικονικά στο μαγευτικό δασώδες τοπίο της Βόρειας Αμερικής. Το project παρουσιάστηκε για πρώτη φορά αναλυτικά στην Ελληνοαμερικανική Ένωση το 2011 με τίτλο Intake (επιμ. Σ. Μπαχτσετζής) και συνοδεύτηκε με την έκδοση καταλόγου· το 2012, στην Gallery Elika (επιμ. Σ. Μπαχτσετζής) και, με τη μορφή βιντεοεγκατάστασης, στο πλαίσιο εκδήλωσης του Συνδέσμου Υποτρόφων στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών.

Ο Θεόδωρος Ζαφειρόπουλος γεννήθηκε το 1978. Αποφοίτησε από το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών ΑΠΘ (1998–2003). Συμμετείχε στο πρόγραμμα Erasmus, με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, στο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης (2000–2001). Αποφοίτησε από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ (2004–2006). Αποφοίτησε και τιμήθηκε με το Paula Rhodes Memorial Award από το MFA του School of Visual Arts της Νέας Υόρκης με υποτροφίες από τα ιδρύματα Ωνάση, Fulbright και Gerondelis (2007–2009). Το καλοκαίρι του 2009, συμμετείχε στο Skowhegan School of Painting and Sculpture. Είναι υποψήφιος διδάκτορας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Έχει παρουσιάσει 4 ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πολλές διεθνείς ομαδικές εκθέσεις, προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών και project. Έργα του βρίσκονται σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μέχρι τον Μάιο του 2013, ήταν φιλοξενούμενος καλλιτέχνης στο Flux Factory στη Νέα Υόρκη και, μέχρι τα τέλη Ιουνίου του 2013, παρακολουθεί το πρόγραμμα φιλοξενίας USF στο Μπέργκεν της Νορβηγίας. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα και στη Νέα Υόρκη.

Εικαστικά

Έλενα Λακκιώτη

Ατομική έκθεση ζωγραφικής πραγματοποίησε η εικαστικός Έλενα Λακκιώτη κατά το διάστημα 23 Μαΐου έως 15 Ιουνίου 2013 στην αίθουσα τέχνης «Καπλανών 5». Όπως γράφει η ιστορικός τέχνης και τεχνοκριτικός Ντόρα Ηλιοπούλου-Ρογκάν στο σημείωμά της για την έκθεση, η Έλενα Λακκιώτη «αφουγκράζεται και ιχνηλατεί την ψυχή στα ζωγραφικά της έργα και στα σχέδιά της, αξιοποιώντας στο έπακρον και πάντοτε υποβλητικά προσωπικά συναισθήματα και μνήμες, καθώς και θησαυρίσματα ανα-μοχλευμένων επιδράσεων από δημιουργούς του παρελθόντος στους χώρους της ζωγραφικής, του κινηματογράφου και της φιλοσοφίας».

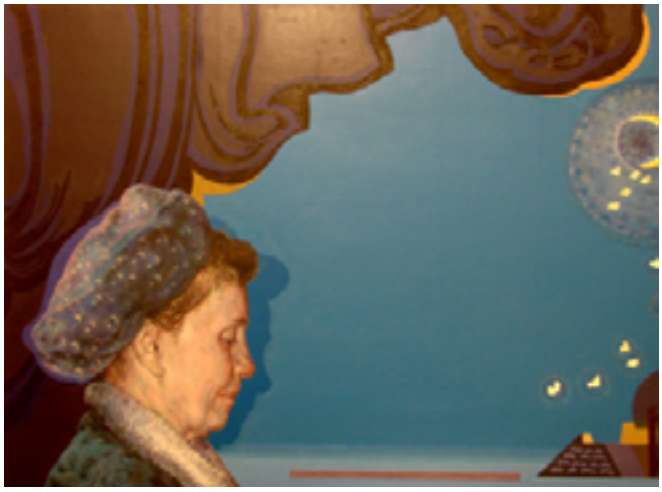
«Υπερευαίσθητη», συνεχίζει η τεχνοκριτικός, «και κυρίως ενδιαφέρουσα καλλιτέχνιδα, η Λακκιώτη έχει εναρμονίσει απόλυτα την έκφραση –την εικαστική καταγραφή– του εσωτερικού της κόσμου, με την από κάθε άποψη πρωτότυπη οπτική γωνία μέσα από την οποία δεν στήνει απλώς αλλά χειρίζεται το θέμα της.

»Η πλαισίωση, το κεντράρισμα του θέματος, έτσι ώστε να υποβάλλεται όσο πιο διακριτικά γίνεται, η διάταξη σε μια σκηνή θεάτρου ή και η εγκατάσταση των πρόσφατων ζωγραφικών έργων εν είδει φρίζας στον χώρο, ενθαρρύνει την παρατηρητικότητα και την έφεση του θεατή να αποδεσμεύσει τα προσωπικά του βιώματα και να εξαγάγει τα δικά του συμπεράσματα. Να αποπειραθεί, κοντολογίς, έναν προσωπικό διάλογο με τις εικονιζόμενες μορφές.

»Οι περισσότερες μορφές, προβλημένες προφίλ σε μεγάλες επιφάνειες καθαρού χρώματος (κόκκινου ή και μπλε) που διακόπτονται μοναχά από ηθελημένα σχηματοποιημένα και φορτισμένα συμβολικά εικαστικά στοιχεία, που υποβάλλουν την έννοια της λύτρωσης και της απελευθέρωσης από καθετί το καταναγκαστικό, ακτινοβολούν, σχεδόν στην κυριολεξία, μια μοναδικότητα.

»Η αντιπαράθεση ρεαλιστικών στοιχείων με στοιχεία δοσμένα πλακάτ ενισχύει αντί να αποδυναμώνει την ένταση που εμφωλεύει εδώ. Τα εξαντλητικά δουλεμένα ανατομικά στοιχεία: τα πρόσωπα ή και τα ανθρώπινα μέλη "οργωμένα" από τον πόνο και τις δοκιμασίες της καθημερινής διαβίωσης αλλά συνάμα τόσο μεγαλόπρεπα και αξιοπρεπή στη μοίρα που τους έλαχε, προβάλλουν με μια πρωτοφανή ζωντάνια σε αντιδιαστολή με το ηθελημένα "ελάχιστα" υπαινικτικό και σχεδόν ουδέτερο βάθος... Οπωσδήποτε, οι αινιγματικές μορφές της Λακκιώτη, φαινομενικά μόνον αμέτοχες στα τεκταινόμενα, μας γητεύουν με τη θωριά τους. Πομποί και δέκτες της ανθρώπινης ευαισθησίας, μας πείθουν για τη δεκτικότητά τους στις διαμηνύσεις του σύμπαντος».

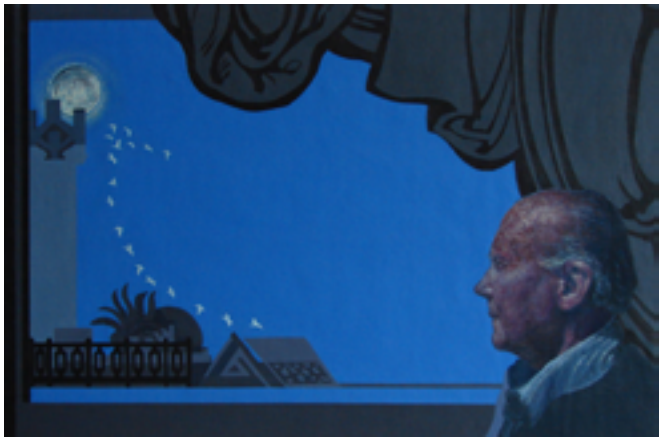
Η Έλενα Λακκιώτη, απόφοιτη του Τμήματος Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ολοκλήρωσε σπουδές στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών με άριστα και με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Το 1996, συμμετείχε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα Erasmus στη Σχολή Καλών Τεχνών της Ουτρέχτης. Με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση, πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Λονδίνο και, το 2000, απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στις Καλές Τέχνες με διάκριση από το University of East London. Συνέχισε τις σπουδές της στο ίδιο πανεπιστήμιο και, το 2007, απέκτησε το διδακτορικό δίπλωμα Professional Doctorate in Fine Art. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2001–2002, της απονεμήθηκε βραβείο στον διαγωνισμό Bosch. Από τον Οκτώβριο του 2004 έως και τον Αύγουστο του 2007, δίδαξε ως επιστημονική συνεργάτιδα, με πλήρη αυτονομία διδακτικού έργου, τα μαθήματα «Καλλιτεχνική Εκπαίδευση και Δημιουργία Εικαστικών Μορφών» και «Διδακτική της Εικαστικής Αγωγής» στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Το 2007, συμμετείχε στο ερευνητικό πρόγραμμα «Μαθησιακές Δυσκολίες και Διαδίκτυο» (το οποίο διοργανώθηκε από τα πανεπιστήμια Αιγαίου, Κρήτης και Κύπρου). Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010–2011, δίδαξε ως επιστημονική συνεργάτιδα το μάθημα «Εικαστική Αγωγή Ι» στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου της Αθήνας. Έχει παρουσιάσει τη δουλειά της σε 7 ατομικές και 23 ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία.

Πορτραίτο, 90 x 120 εκ. , ακρυλικό και λάδι σε ξύλο

Πορτραίτο, 80 x 110 εκ. , ακρυλικό και λάδι σε ύφασμα

Πορτραίτο, 60 x 80 εκ. , ακρυλικό και λάδι σε καμβά

Σκηνοθεσία

Γρηγόρης Βαρδαρινός

Απόφοιτος του Κολεγίου Τέχνης του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου, στο οποίο φοίτησε με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση, ο Γρηγόρης Βαρδαρινός είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Σκηνοθεσία Κινηματογράφου. Η διπλωματική του ταινία, η μικρού μήκους μαύρη κωμωδία Talking Piranhas, κέρδισε τις εντυπώσεις διεθνώς, ξεκινώντας τη φεστιβαλική της πορεία με μια υποψηφιότητα για το βραβείο BAFTA Scotland New Talent Award 2010 in Fiction και ολοκληρώνοντάς την με την απονομή του βραβείου Gold Panda Award for Most Innovative Film 2011 στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Sichuan στην Κίνα.

Στη νέα του μικρού μήκους ταινία The Noir Project καινοτομεί ακόμη μία φορά, δοκιμάζοντας να συνδυάσει το φιλμ νουάρ και τη δράση των ηθοποιών με το animation. Πρόκειται για ταινία μυθοπλασίας, η οποία πραγματεύεται την ενδοοικογενειακή βία, αλλά αποπνέει ελπίδα και μεταδίδει ένα ισχυρό κοινωνικό μήνυμα θάρρους και επιμονής απέναντι στις δυσκολίες της καθημερινότητας. Όπως εξηγεί ο ίδιος ο σκηνοθέτης, «αφορμή για την παραγωγή αυτής της ταινίας στάθηκε το γεγονός ότι, παρά τη μαζική ενημέρωση του κοινού τα τελευταία χρόνια, η κακοποίηση των γυναικών παραμένει σε πολύ υψηλά ποσοστά στη χώρα μας. Ενδεικτικά, οι κλήσεις στη Γραμμή SOS 15900 έχουν αγγίξει τις 4.000 μέσα στον μόλις έναν χρόνο λειτουργίας της, ενώ μία στις τρεις γυναίκες πέφτει θύμα κάποιας μορφής κακοποίησης. Η ταινία μας έχει στόχο να συμβάλει στην εξάπλωση του μηνύματος για την υποστήριξη των θυμάτων κακοποίησης και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών».

Στην ταινία παρακολουθούμε τον 16χρονο Ιάκωβο, ο οποίος αποφασίζει να σώσει τη μητέρα του, την Ελένη, από τα νύχια του μέθυσου, χαρτοπαίχτη πατέρα του, του Μανώλη, ο οποίος την κακοποιεί συστηματικά. Η ιστορία ξεκινά το βράδυ της μεγάλης απόδρασης, όταν ο Ιάκωβος καταφέρνει να θέσει σε εφαρμογή το προσεκτικά καταστρωμένο σχέδιο διαφυγής της μητέρας του και του ίδιου από την πατρική εστία. Το ίδιο απόγευμα, ο Ιάκωβος βλέπει ένα σημαδιακό όνειρο, που του δίνει κουράγιο και τον παρακινεί να ενεργήσει. Σε αυτό το όνειρο, το κόμικ που σχεδιάζει ο Ιάκωβος στον ελεύθερο χρόνο του, στο οποίο έχει δώσει τον τίτλο The Noir Project, ζωντανεύει, και οι χαρακτήρες, που καθρεφτίζουν τη νοσηρή πραγματικότητα στην οποία ζει, προμηνύουν με συμβολικό τρόπο τα γεγονότα που θα ακολουθήσουν... Η πρεμιέρα της ταινίας προγραμματίζεται για το Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους της Δράμας, τον Σεπτέμβριο του 2013.

Επίσης, το νέο τηλεοπτικό ντοκιμαντέρ του Γρηγόρη Βαρδαρινού προβλήθηκε στις 7 Απριλίου 2013 από την ΕΡΤ. Το Κρίτων ο Ακροβάτης είναι το δεύτερο ντοκιμαντέρ του για λογαριασμό της ΕΡΤ, μετά την επιτυχημένη συνεργασία στο επεισόδιο «Μεχμέτ» της σειράς Εκτός των τειχών. Το συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς Es αύριον τα σπουδαία παρακολουθεί τη ζωή του Κρίτωνα Αναστόπουλου, ο οποίος, στα 23 του χρόνια, είναι ο πρώτος Έλληνας ακροβάτης στο Τσίρκο του Ήλιου (Cirque du Soleil) και περιοδεύει τον τελευταίο χρόνο στην Αμερική με την παράσταση Amaluna. Η κάμερα του Γρηγόρη Βαρδαρινού ταξιδεύει στο Σπάτλ των Ηνωμένων Πολιτειών για να «τρυπώσει» στο καμαρίνι του Κρίτωνα, τον ακολουθεί στο γυμναστήριο όπου προπονείται καθημερινά και μοιράζεται τις σκέψεις του για τη φύση και τις ιδιαιτερότητες του επαγγέλματός του.

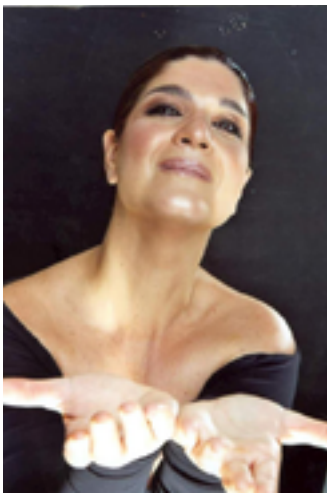
Δείτε το trailer του The Noir Project.

Θάνος Αναστόπουλος

Τρία βραβεία απέσπασε η ταινία του Θάνου Αναστόπουλου Η Κόρη στην τέταρτη απονομή βραβείων της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Πρόκειται για την τρίτη σκηνοθετική δουλειά του υποτρόφου, τέσσερα χρόνια μετά την επίσης επιτυχημένη Διόρθωσή του. Η Κόρη κέρδισε τα βραβεία Σκηνοθεσίας (Θ. Αναστόπουλος), Σεναρίου (Θ. Αναστόπουλος και Βασίλης Γιάτσης) και Φωτογραφίας (Ηλίας Αδάμης). Η ταινία αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά βιώνουν τη σημερινή βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση στην Ελλάδα. Όταν ο πατέρας της εξαφανίζεται λόγω χρεών, η δεκατετράχρονη Μυρτώ, την οποία υποδύεται η Σαβίνα Αλιμάνι, αιχμαλωτίζει και κρατά όμηρο τον μικρό γιο του συνεταίρου του θεωρώντας τον υπεύθυνο για τη δεινή κατάσταση της οικογένειάς της. Παίζουν επίσης ο Γιώργος Συμεωνίδης, η Θεοδώρα Τζήμου, ο Ιερώνυμος Καλετσάνος και ο Άγγελος Παπαδήμας. Η ταινία προβλήθηκε στην Αθήνα στο πλαίσιο της διοργάνωσης «Νύχτες Πρεμιέρας».

Μουσική

Ζωή Απειρανθίτου

Η μεσόφωνος Ζωή Απειρανθίτου, υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση, εμφανίστηκε στην Εθνική Λυρική Σκηνή στις 26 και 28 Απριλίου 2013 στην όπερα Cavalleria Rusticana του Pietro Mascagni, στον ρόλο της Μάμα Λουτσία, σε σκηνοθεσία Αλέξανδρου Ευκλείδη και μουσική διεύθυνση Βασίλη Χριστόπουλου.

Τον περασμένο Ιούνιο, η Ζωή Απειρανθίτου είχε επιλεγεί ως cover στον κύριο ρόλο της Αζουτσένα στην όπερα Il Trovatore του Verdi, στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού, σε σκηνοθεσία Stefano Poda και μουσική διεύθυνση Λουκά Καρυτινού. Επίσης, κατά το προηγούμενο διάστημα, ερμήνευσε τρεις ρόλους σε πανελλήνια πρώτη (Βία, Αμφιτρίτη και θεά Αθηνά) στη μονόπρακτη λυρική τραγωδία του Παναγιώτη Καρούσου Προμηθέας Δεσμώτης, η οποία παρουσιάστηκε στον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» και στην αίθουσα εκδηλώσεων της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών στην Αθήνα.

Οδηγίες για τις αρχαιρεσίες του Σεπτεμβρίου 2013

Αγαπητά μέλη του Συνδέσμου,

Σε συνέχεια της πρόσκλησης στην εκλογική Γενική Συνέλευση της 25ης Σεπτεμβρίου 2013, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

Α) Πληροφορίες για την τακτοποίηση ταμειακών εκκρεμοτήτων για τα μέλη

– Ποσό και διάστημα που αφορά η εξόφληση της συνδρομής

Η ετήσια συνδρομή ανέρχεται σε τρία (3) ευρώ. Εφόσον υπάρχει οφειλή περισσότερων των δύο ετών, η οφειλή παραγράφεται, ενώ παραμένει σε ισχύ και εξοφλείται η συνδρομή μόνο για το προηγούμενο και το τρέχον έτος (σύνολο: 6 ευρώ). Εφόσον ο/η υπότροφος το επιθυμεί, μπορεί να πληρώσει για περισσότερα από το τρέχον επόμενα έτη.

– Οι τρόποι εξόφλησης της συνδρομής είναι τρείς:

1. Επίσκεψη στο ίδρυμα (των ίδιων ή δικού τους προσώπου).

2. Κατάθεση μέσω τραπέζης στα κατά τόπους υποκαταστήματα της Citibank ή με προώθηση εμβάσματος στον λογαριασμό της Citibank α) εντός Ελλάδος 0507459986 ή β) εκτός Ελλάδος GR4808401190000000507459986, Swift Code: CITIGRAA, Citibank International PLC Greece. Στην περίπτωση κατάθεσης, εφιστούμε την προσοχή στη δήλωση κατά την κατάθεση, μαζί με το ποσό, τόσο του ονοματεπώνυμου όσο και της αιτιολογίας της κατάθεσης (πχ «συνδρομή 2013»).

3. Πριν από την έναρξη της Γενικής Συνέλευσης στις 25/9/2013, αυτοπροσώπως στον τόπο διεξαγωγής της μόνο για όσα μέλη δεν είναι υποψήφιοι στην επόμενη εκλογική διαδικασία.

Β) Πληροφορίες προς υποψηφίους για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Ελεγκτικής Επιτροπής

– Τα μέλη που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου και την Ελεγκτική Επιτροπή οφείλουν να τακτοποιήσουν τις τυχόν ταμειακές τους υποχρεώσεις προς τον Σύνδεσμο μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της υποψηφιότητάς τους, δηλαδή το αργότερο μέχρι τις 19/8/2013.

– Η υποψηφιότητα για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Ελεγκτικής Επιτροπής (εφόσον δεν υπάρχει ταμειακή εκκρεμότητα) μπορεί να υποβληθεί το αργότερο μέχρι τις 19/8/2013 στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Συνδέσμου (scholars.association@onassis.gr) και, μόνο αν αυτό δεν είναι δυνατόν, στα γραφεία του Συνδέσμου (Αισχίνου 4, 105 58 ΑΘΗΝΑ).

– Ειδικότερα για τους υποψήφιους στις εκλογές για ανάδειξη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προβλέπεται η παρουσίασή τους με κείμενο που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου μετά τις 19/8/2013. Εκτός από σύντομη περιγραφή βιογραφικών στοιχείων, οι υποψήφιοι καλούνται να εκθέσουν το ιδιαίτερο σκεπτικό της υποψηφιότητάς τους. Για λόγους ομοιομορφίας, το σκέλος του βιογραφικού και το σκέλος της παρουσίασης των λόγων υποψηφιότητας δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 300 λέξεις έκαστο. Συνεπώς, ο μέγιστος αριθμός λέξεων για το σχετικό με τον υποψήφιο κείμενο δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 600 λέξεις.

– Οι υποψήφιοι για την Ελεγκτική Επιτροπή καλούνται να λάβουν υπόψη τους ότι έργο της είναι ο έλεγχος της διαχείρισης και η εποπτεία των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και ότι η θητεία των μελών της είναι, όπως και του Συμβουλίου, διετής.

Γ) Οδηγίες συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία της 25/9/2013 με επιστολική ψήφο για την ανάδειξη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και της Ελεγκτικής Επιτροπής

Με την τροποποίηση του Καταστατικού του Συνδέσμου δόθηκε στα μέλη του Συνδέσμου η δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία ανάδειξης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και της Ελεγκτικής Επιτροπής όχι μόνο με την αυτοπρόσωπη παρουσία και συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία της Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου στις 25/9/13 αλλά, για πρώτη φορά, και με τη διαδικασία της επιστολικής ψήφου. Με τον τρόπο αυτόν δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία όσο το δυνατόν περισσότερων μελών του Συνδέσμου που είναι ταμειακώς εντάξει πριν από την έναρξη της Γενικής Συνέλευσης.

Όπως προβλέπει το άρθρο 11Α του τροποποιημένου Καταστατικού του Συνδέσμου, η προηγούμενη των εκλογών Συνέλευση της 24/9/2012 διόρισε ήδη τριμελή Εφορευτική Επιτροπή, την οποία αποτελούν ο Μανώλης Λασκαρίδης, η Ελένη Ταραρά και ο Θανάσης Χουλιάρας. Η Εφορευτική Επιτροπή, η οποία είναι υπεύθυνη και για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας με επιστολική ψήφο, ανοίγει ειδική ταχυδρομική θυρίδα για τον σκοπό αυτόν, η οποία θα παραμείνει κλειστή έως την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Με βάση τις υποψηφιότητες που θα κατατεθούν εμπρόθεσμα, σύμφωνα με την προθεσμία υποβολής (έως 19/8/2013) που αναφέρεται στην Πρόσκληση σε Γενική Συνέλευση, η οποία σας κοινοποιήθηκε ήδη, θα καταρτιστεί ψηφοδέλτιο το οποίο θα σας αποσταλεί με δύο φακέλους, έναν λευκό φάκελο και έναν απαντητικό και θα συνοδεύεται από τις παρούσες οδηγίες.

Οδηγίες για τις αρχαιρεσίες του Σεπτεμβρίου 2013

Εφόσον αποφασίσετε να ψηφίσετε στις εκλογές της προσεχούς Γενικής Συνέλευσης με επιστολική ψήφο, θα προβείτε στις παρακάτω συνεχόμενες ενέργειες:

1. Θα επιλέξετε με σταυροδοσία έως 15 υποψηφίους για το Διοικητικό Συμβούλιο και έως 3 υποψηφίους για την Ελεγκτική Επιτροπή.

2. Θα εσωκλείσετε το ψηφοδέλτιο στον λευκό φάκελο.

3. Θα τοποθετήσετε μόνο τον λευκό φάκελο μέσα στον απαντητικό φάκελο, τον οποίο θα αποστείλετε με απλό ταχυδρομείο στη διεύθυνση που αναγράφεται. Προσοχή, πάνω στον απαντητικό φάκελο πρέπει οπωσδήποτε να αναγράφονται το όνομα και το επίθετο του αποστολέα, ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίηση του ψηφοφόρου.

Σύμφωνα με το άρθρο 11Α του Καταστατικού του Συνδέσμου, την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών (25/9/2013) η Εφορευτική Επιτροπή θα παραλάβει από την ταχυδρομική θυρίδα τις επιστολές και θα συντάξει σχετικό πρωτόκολλο που θα ενταχθεί στα Πρακτικά των εκλογών. Κατόπιν, η Εφορευτική Επιτροπή θα μεταφέρει τις σφραγισμένες επιστολές στην αίθουσα διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης, όπου θα ελεγχθεί αν οι αποστολείς των φακέλων που ψήφισαν με επιστολική ψήφο έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον Σύνδεσμο. Όσες επιστολές προέρχονται από μέλη που δεν είναι ταμειακώς εντάξει δεν θα ανοιχθούν, αλλά θα φυλαχθούν σε ειδικό για τον σκοπό αυτόν αρχείο. Οι υπόλοιπες επιστολές θα αποσφραγισθούν, οι αποστολείς τους θα διαγραφούν από τον εκλογικό κατάλογο και οι εσώκλειστοι λευκοί φάκελοι που περιέχουν το ψηφοδέλτιο θα ριχθούν, σφραγισμένοι, στην κάλπη.

Η Γενική Γραμματέας

Μαρία Μαγγιώρου

Μήνυμα του Προέδρου του Συνδέσμου Υποτρόφων

Αγαπητά μέλη του Συνδέσμου,

Με αυτό το σημείωμα θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας κάποιες σκέψεις σχετικά με τις επερχόμενες εκλογές του Συνδέσμου μας και τις διαδικασίες εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Όπως ήδη γνωρίζετε, φέτος, για πρώτη φορά στην ιστορία του Συνδέσμου, θα ισχύσει και η διαδικασία της επιστολικής ψήφου. Σχετική ενημέρωση έχετε λάβει ήδη από τη Γραμματέα του ΔΣ, Μαρία Μαγγιώρου, όπου περιγράφεται λεπτομερώς και με σαφείς οδηγίες η διαδικασία της επιστολικής ψήφου. Θα ήθελα να σας προτείνω να κάνετε χρήση αυτής της δυνατότητας που μας παρέχει το Καταστατικό μας μόνον εφόσον αδυνατείτε να παρευρεθείτε στις 25 Σεπτεμβρίου 2013 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, στη Γενική Συνέλευση και στις εκλογές που θα ακολουθήσουν.

Επίσης, θα ήθελα να ενθαρρύνω όλα τα μέλη του Συνδέσμου που επιθυμούν να συνδράμουν εθελοντικά στις δράσεις του Συνδέσμου μέσω του ΔΣ να το κάνουν άφοβα και χωρίς δεύτερη σκέψη, καθώς ο Σύνδεσμος έχει ανάγκη απο νέα και φρέσκα πρόσωπα, από ανθρώπους που έχουν κέφι, όρεξη για εθελοντισμό και προσφορά, από ανθρώπους που έχουν επαφή με το αντικείμενό τους είτε είναι καθαρώς επιστημονικό, είτε θεωρητικό, είτε καλλιτεχνικό, και να προσφέρουν αυτήν τη γνώση και την εμπειρία τους μέσα από τις δράσεις του Συνδέσμου στα μέλη μας και στην ευρύτερη ελληνική κοινωνία.

Θα ήθελα να επαναλάβω πως ως Σωματείο έχουμε το προνόμιο να μας στηρίζει ενας εύρωστος θεσμός με μεγάλη και διαχρονική προσφορά στην ελληνική κοινωνία. Το προνόμιο αυτό παρέχει μια μοναδική δυνατότητα για όλους εσάς τους νέους που επιθυμείτε να προσφέρετε αλλά ενδεχομένως διστάζετε καθώς θεωρείτε πως η παρουσία σας σε ένα τόσο δημιουργικό θεσμό απαιτεί πείρα. Την απαιτούμενη πείρα και τεχνογνωσία την έχουν οι εργαζόμενοι στο Ίδρυμα Ωνάση και την προσφέρουν απλόχερα και γενναιόδωρα σε όποιον τη χρειάζεται.

Φτάνοντας στο τέλος αυτής της θητείας, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους και να ευχηθώ η συνέχεια να είναι ανάλογη των προσδοκιών μας και το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που θα προκύψει σύντομα να συνεχίσει το έργο του Συνδέσμου με ακόμη μεγαλύτερο ενθουσιασμό και διάθεση για νέες δημιουργικές δράσεις.

Φιλικά,

Τάσος Μπουλμέτης

Πρόεδρος Συνδέσμου Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση

Ο Σύνδεσμος ενισχύει τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που πλήττει αυτήν τη στιγμή τη χώρα μας, Έλληνες επιστήμονες, μεταξύ αυτών και μέλη του Συνδέσμου μας, συνεχίζουν να πραγματοποιούν διεθνώς αναγνωρισμένη έρευνα, ακόμη και όταν αυτή δεν τυγχάνει της ανάλογης χρηματοδότησης.

Ως ελάχιστη αναγνώριση της προσφοράς τους, ως κίνητρο για τη συνέχιση του ερευνητικού και επιστημονικού τους έργου σε ερευνητικά κέντρα και φορείς της ημεδαπής και, ευρύτερα, ως συμβολή στη διάχυση και προβολή της γνώσης που παράγεται αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Υποτρόφων του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη και τη στήριξη του Ιδρύματος, να διαθέσει το ποσό των δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) συνολικά στη χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων για την κάλυψη εξόδων δημοσίευσης πρωτότυπων μελετών στα πεδία των:

Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών
Ανθρωπιστικών, Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης
Επιστημών της Υγείας.
Οι οικονομικές ενισχύσεις αφορούν:

Α) ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ (πλην διατριβών) που εμπίπτουν σε ένα από τα παραπάνω επιστημονικά πεδία και έχουν γίνει δεκτές προς δημοσίευση από έγκριτο εκδοτικό οίκο, ελληνικό ή ξένο, και σε σειρά στην οποία έχουν ήδη δημοσιευθεί τουλάχιστον 5 τίτλοι. Ο/η συγγραφέας (author) πρέπει να είναι μέλος του Συνδέσμου μας και ταμειακά ενήμερος/-η.

Β) ΑΡΘΡΑ που έχουν γίνει δεκτά προς δημοσίευση σε έγκριτα (peer reviewed) διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Τα υποβαλλόμενα προς χρηματοδότηση άρθρα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Να έχουν αποδεδειγμένα κριθεί από τουλάχιστον δύο διεθνούς κύρους ερευνητές (peer review process) και να έχουν γίνει δεκτά προς δημοσίευση σε έγκριτο διεθνές (peer reviewed) επιστημονικό περιοδικό, με συντελεστή επιρροής (impact factor) μεγαλύτερο ή ίσο του 1,5. Απαιτείται προσκόμιση της επιστολής αποδοχής (acceptance letter).
(β) Η δημοσίευση πρέπει να έχει ως πρώτο/-η ή δεύτερο/-η συγγραφέα (first or second author) και υπεύθυνο/-η επικοινωνίας (corresponding author) μέλος του Συνδέσμου μας, που να είναι ταμειακά ενήμερος/-η.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν αίτηση συνοδευομένη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. αντίγραφο της μελέτης (μονογραφίας ή άρθρου)·

2. βιογραφικό σημείωμα με κατάλογο δημοσιεύσεων και εργογραφίας·

3. υπεύθυνη δήλωση ότι ο αιτών ή η αιτούσα κατοικεί και δραστηριοποιείται ερευνητικά στην Ελλάδα, ότι τα έξοδα δημοσιεύσεως της μελέτης δεν καλύπτονται από άλλους εθνικούς ή διεθνείς πόρους και ότι ο αιτών ή η αιτούσα θα προσκομίσει πρωτότυπο παραστατικό των εξόδων δημοσιεύσεως (απόδειξη/τιμολόγιο) το οποίο έχει εκδοθεί ονομαστικά στον ερευνητή και μέλος του Συνδέσμου·

4. επιστολή αποδοχής (acceptance letter) εκ μέρους του εκδοτικού οίκου, στην οποία θα αναφέρεται ρητά το ακριβές κόστος της έκδοσης.

Στην περίπτωση που η Αίτηση αφορά την κάλυψη εξόδων δημοσίευσης μονογραφίας, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν επιπλέον:

4.1. συστατική επιστολή από τον υπεύθυνο ή τους υπευθύνους σειράς·

4.2. δύο συστατικές επιστολές από πανεπιστημιακούς καθηγητές ή ερευνητές του εξωτερικού που έχουν δημοσιεύσει τουλάχιστον ένα βιβλίο αναφοράς με θέμα συναφές προς αυτό της υποψήφιας προς χρηματοδότηση μονογραφίας.

Η Αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα αποστέλλονται ταχυδρομικώς συστημένα ή κατατίθενται στο Ίδρυμα Ωνάση, Δευτέρα έως Παρασκευή, ώρες 10:00–16:00, στην ακόλουθη διεύθυνση:

ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΑΙΣΧΙΝΟΥ 7, 105 58 ΑΘΗΝΑ

Ο Σύνδεσμος ενισχύει τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ: Χαρά Σύρου
τηλ: 210 37 13 011
e-mail: hsyrou.contact@onassis.gr

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ: 30 Ιουλίου

Τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στους ενδιαφερομένους στις αρχές Οκτωβρίου 2013 με διάρκεια ισχύος ενός ημερολογιακού έτους (βλ. Γενικές Διατάξεις), ήτοι έως τις αρχές Οκτωβρίου 2014.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα μέλη μας που θα λάβουν τη σχετική οικονομική ενίσχυση υποχρεούνται στην ενότητα ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ/ACKNOWLEDGMENTS της μονογραφίας ή του άρθρου να αναφέρουν ρητά ότι «η δημοσίευση της εν λόγω μονογραφίας/του εν λόγω άρθρου δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου Υποτρόφων του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α. Σ. Ωνάσης».
Η επιλογή των μονογραφιών και των άρθρων που θα λάβουν τη σχετική οικονομική ενίσχυση θα γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Υποτρόφων, κατόπιν εισηγήσεως δύο ακαδημαϊκών συμβούλων του Ιδρύματος Ωνάση. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα η καινοτομία, η σκοπιμότητα και η αναμενόμενη επιστημονική ή και κοινωνική προσφορά της προτεινόμενης έρευνας.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση των ακαδημαϊκών συμβούλων, θα αποφασίσει κατά την ελεύθερη κρίση του την παροχή ή μη οικονομικής ενίσχυσης. Η αξιολόγηση των αιτήσεων δεν θα συνοδεύεται από σχετική αιτιολόγηση. Μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων, δεν προβλέπεται διαδικασία επανεξέτασης αιτήσεων και δεν θα γίνονται δεκτές ενστάσεις.
Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης των επιλεγμένων μελετών θα αποφασισθεί κατά περίπτωση και, πάντως, δεν θα είναι μικρότερο από το 1/3 του συνολικού κόστους έκδοσης ή δημοσίευσης.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου δύναται να ζητήσει την επιστροφή της οικονομικής ενίσχυσης σε οποιονδήποτε χρόνο, εφόσον διαπιστωθεί η χρήση του για σκοπούς άλλους από τους εγκεκριμένους.
Σε κάθε περίπτωση, η χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης ανακαλείται εάν, μετά την παρέλευση ενός έτους από τη χορήγησή του, δεν έχει κατατεθεί στον Σύνδεσμο σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή το σχετικό αντίτυπο της δημοσιευμένης Μονογραφίας ή του δημοσιευμένου Άρθρου που έτυχαν επιχορήγησης.
Το Πρόγραμμα προκηρύσσεται για ένα έτος πιλοτικά, με την προοπτική της θεσμοθέτησής του αναλόγως των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα μέλη μας που θα λάβουν το σχετικό βοήθημα υποχρεούνται στην ενότητα ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ/ ACKNOWLEDGMENTS της μονογραφίας ή του άρθρου να αναφέρουν ρητά ότι «η δημοσίευση της εν λόγω μονογραφίας / του εν λόγω άρθρου δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου Υποτρόφων του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α. Σ. Ωνάσης».

Η επιλογή των μονογραφιών και των άρθρων που θα λάβουν το σχετικό βοήθημα θα γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Υποτρόφων, κατόπιν εισηγήσεως δύο ακαδημαϊκών συμβούλων του Ιδρύματος Ωνάση. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα η καινοτομία, η σκοπιμότητα και η αναμενόμενη επιστημονική ή και κοινωνική προσφορά της προτεινόμενης έρευνας.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση των ακαδημαϊκών συμβούλων, θα αποφασίσει κατά την ελεύθερη κρίση του την παροχή ή μη βοηθήματος. Η αξιολόγηση των αιτήσεων δεν θα συνοδεύεται από σχετική αιτιολόγηση. Μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων, δεν προβλέπεται διαδικασία επανεξέτασης αιτήσεων και δεν θα γίνονται δεκτές ενστάσεις.
Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης των επιλεγμένων μελετών θα αποφασισθεί κατά περίπτωση και, πάντως, δεν θα είναι μικρότερο από το 1/3 του συνολικού κόστους έκδοσης ή δημοσίευσης.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου δύναται να ζητήσει την επιστροφή του βοηθήματος σε οποιονδήποτε χρόνο, εφόσον διαπιστωθεί η χρήση του για σκοπούς άλλους από τους εγκεκριμένους.
Σε κάθε περίπτωση, η χορήγηση του βοηθήματος ανακαλείται εάν, μετά την παρέλευση ενός έτους από τη χορήγησή του, δεν έχει κατατεθεί στον Σύνδεσμο σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή το σχετικό αντίτυπο της δημοσιευμένης Μονογραφίας ή του δημοσιευμένου Άρθρου που έτυχαν επιχορήγησης.
Το παρόν Πρόγραμμα προκηρύσσεται για ένα έτος πιλοτικά με την προοπτική της θεσμοθέτησής του αναλόγως των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν.

TEDMED Live στην Αθήνα: Μας αφορά όλους!

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε η διοργάνωση του TEDMED Live Athens 2013, το οποίο πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 21 Απριλίου στην Κεντρική Σκηνή της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση. Το TEDMED Live Athens 2013 διοργανώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα από τη Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση SciCo (Science Communication), υπό την αιγίδα και με την ενεργό υποστήριξη του Συνδέσμου Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση, του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ). Είκοσι ένας διακεκριμένοι ομιλητές και καλλιτέχνες από όλον τον κόσμο μοιράστηκαν με το ελληνικό κοινό τις σκέψεις τους για ένα καλύτερο μέλλον στην υγεία, την ιατρική και την επιστήμη. Μέσα από θεματικές όπως η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση, οι νέες θεραπείες και οι καλές πρακτικές, οι ασθενείς, η επιχειρηματικότητα και η τέχνη, κατάφεραν να πείσουν τους συμμετέχοντες πως το TEDMED ήρθε στην Ελλάδα για να μείνει και να φέρει αυτό που έλειπε στον χώρο της υγείας.

Την εκδήλωση άνοιξαν οι συνδιοργανωτές και curators του TEDMED Live Athens 2013, δρ Θοδωρής Αναγνωστόπουλος (βιολόγος, συνιδρυτής της SciCo και υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση) και Μιχάλης Στάγκος (επικοινωνιολόγος), οι οποίοι θέλησαν να δώσουν ο καθένας από τη δική του σκοπιά τον χαρακτήρα αυτής της συνάντησης.

Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Θοδωρής Αναγνωστόπουλος: «Το TEDMED δεν είναι ένα συνηθισμένο ιατρικό συνέδριο – είναι μια εκδήλωση που απευθύνεται σε ιατρούς, ερευνητές, ασθενείς, άτομα με αναπηρία, στελέχη, επιχειρηματίες και όλους εμάς. Μας αφορά όλους». Ο Μιχάλης Στάγκος, με τη σειρά του, συμπλήρωσε πως «αυτήν τη στιγμή ζούμε μια νέα πραγματικότητα στην υγεία και στην κοινωνία. Ζητούμενο λοιπόν είναι ένα νέο ρεαλιστικό, βιώσιμο μοντέλο για την υγεία. Ανήκουμε σε ένα «οικοσύστημα» που ενδιαφέρεται για το μέλλον της υγείας, για το μέλλον μας, και είναι υποχρέωσή μας να δουλεύουμε για να διασφαλίσουμε την πρόσβαση όλων στην περίθαλψη». Παρουσιαστής του TEDMED Live Athens 2013 ήταν ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Γιάννης Σαρακατσάνης.

Με την έναρξη του TEDMED Live Athens 2013 προβλήθηκε βίντεο με χαιρετισμό του προέδρου του παγκόσμιου TEDMED, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Ουάσινγκτον στις 16–19 Απριλίου. Αξίζει να σημειωθεί πως το TEDMED Live Athens 2013 προβλήθηκε και στην παγκόσμια εκδήλωση, όπου παρουσιάστηκε ως «η καλύτερη περιφερειακή διοργάνωση εκτός Ουάσινγκτον». Η ομάδα του TEDMED Live Athens 2013 απαρτίζεται από 107 εθελοντές, οι οποίοι τους τελευταίους τρεις μήνες προετοίμαζαν πυρετωδώς αυτήν τη διοργάνωση, δημιουργώντας τις εξής 6 διαδραστικές πλατφόρμες – TEDMED Experiences:

Fill my Heart!: Φιλανθρωπική δράση που πραγματοποιήθηκε στην Πλατεία Συντάγματος και είχε στόχο τη συγκέντρωση φασολιών σε μια καρδιά ειδικά κατασκευασμένη για αυτόν τον σκοπό.
Unlock your Feelings!: Καθημερινοί άνθρωποι μοιράζονται ανώνυμα μια ιστορία-εμπειρία είτε ως ασθενείς, είτε ως γνωστοί/φίλοι/συγγενείς/σύντροφοι κάποιου ασθενούς, είτε ως επαγγελματίες στον χώρο της υγείας.
TEDMED BioBiz Workshop: Διαγωνισμός Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».
MEDinART: Ένας διαδικτυακός τόπος συνάντησης καλλιτεχνών από όλον τον κόσμο, οι οποίοι παρουσιάζουν μέσω της τέχνης τους θέματα των βιοϊατρικών επιστημών.

Ο δεκαπεντάχρονος Jack Andraka στη σκηνή του TEDMED live Athens

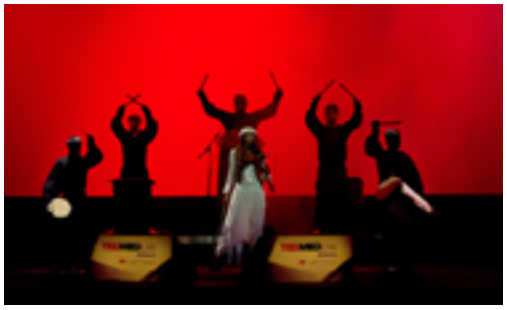
Η θεατρική ομάδα επιστημόνων SciCo σε μέρος της παράστασής της «Υγεία Εν Γνώσει» για την υγιεινή διατροφή και την άσκηση

TEDMED Live στην Αθήνα: Μας αφορά όλους!

Donations/Ελληνική Τράπεζα Ομφαλοπλακουντιακού Αίματος: Είναι η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα που ξεκίνησε να στηρίζει την αλλογενή μεταμόσχευση, καθώς και η πρώτη που έχει γίνει δεκτή από τον Διεθνή Οργανισμό NetCord.
Χαμόγελο του Παιδιού: Ασκεί από το 2002 Προληπτική Ιατρική σε παιδιά σε όλη την Ελλάδα, ενώ διαθέτει τρεις μονάδες Προληπτικής Ιατρικής για Παιδιά.
Οι ομιλητές και οι καλλιτέχνες από όλον τον κόσμο που βρέθηκαν στη Σκηνή της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών την Κυριακή 21 Απριλίου έδωσαν στο κοινό του TEDMED Live Athens 2013 ιδέες για να δουν την ιατρική από άλλη σκοπιά, να ανακαλύψουν πτυχές της που δεν ήξεραν καν πως υπάρχουν και να εμπνευστούν μέσα από δημιουργικές παρουσιάσεις ανθρώπων που με τις πράξεις τους φέρνουν την επανάσταση στον χώρο της υγείας. Ακολουθούν τα ονόματα των ομιλητών:

Jack Andraka: 15χρονος μαθητής-ερευνητής
Symbiosis: ομάδα προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (ΗΜΜΥ)
Νικόλαος Δάρρας, ΕΛΕΠΑΠ: εμβιομηχανικός στο Κέντρο Ανάλυσης Βάδισης και Κίνησης της ΕΛΕΠΑΠ
Παντελεήμων Γιαννακόπουλος: καθηγητής Ψυχιατρικής και Ψυχιατρικής 3ης Ηλικίας στο Πανεπιστήμιο της Λωζάννης
Χρήστος Μαρκόπουλος: αναπληρωτής καθηγητής Χειρουργικής στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ιδρυτής και υπεύθυνος της Μονάδας Μαστού του Λαϊκού Νοσοκομείου και διευθυντής της Κλινικής Μαστού του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών στο Μαρούσι
Αιμιλία Παπακωνσταντίνου: λέκτορας Διατροφής και Μεταβολισμού στο Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων του Γεωπονικού Πανεπιστήμιου Αθηνών
Στέλιος Κιμπουρόπουλος: ειδικευόμενος ψυχίατρος στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Alessandro Ortano: δάσκαλος γιόγκα
Ηλίας Κατιρτσιγιανόγλου: συνιδρυτής της ομάδας Surfers4Life
Manica Balasegaram: ιατρός, πτυχιούχος του Πανεπιστημίου του Νότιγχαμ
Ομάδα SciCo: απόσπασμα από τη θεατρική παράσταση Υγεία Εν Γνώσει για την υγιεινή διατροφή και την άσκηση
Ιωάννης Σπυρίδων Γούσιας: μεταδιδακτορικός ερευνητικός συνεργάτης στο Imperial College του Λονδίνου, ο οποίος ασχολείται με τη μοντελοποίηση και τη χαρτογράφηση του βρεφικού και παιδικού εγκεφάλου
Amadeus Mason: επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Ορθοπεδικής και Οικογενειακής Ιατρικής στο Emory University School of Medicine στην Ατλάντα των ΗΠΑ
Jetse Goris: εκπαιδευτικός σύμβουλος στο Ιατρικό Κέντρο του Πανεπιστημίου του Γκρόνινγκεν της Ολλανδίας
Brooke Roberts: βραβευμένη σχεδιάστρια πλεκτών και διαγνωστική ραδιολόγος
Encardia: μουσικό συγκρότημα
Δέσποινα Σανούδου: επίκουρη καθηγήτρια στο Εργαστήριο Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών
Ben Matteo: συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος του Eos Neuroscience
Alex Butler: μέλος της ομάδας «Future of Advertising» Global Advisory του Wharton School του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια
Γιάννης Ζουγανέλης: καλλιτέχνης.
Αξίζει να αναφέρουμε χαρακτηριστικά μερικές από τις παρουσιάσεις:

Οι Royal Drums στη σκηνή

Ο δημοφιλής καλλιτέχνης Γιάννης Ζουγανέλης στη σκηνή για την ομιλία του «Απο τη σιωπή στον ήχο»

Το δεκαπεντάχρονο «παιδί θαύμα» Jack Andraka σε συνέντευξή του στη ΝΕΤ

TEDMED Live στην Αθήνα: Μας αφορά όλους!

Ο πρώτος ομιλητής του TEDMED Live Athens 2013 ήταν ο γνωστός παγκοσμίως 15χρονος ερευνητής Jack Andraka, ο οποίος ξεκίνησε την ομιλία του με την εξής φράση: «Δεν ήξερα καν ότι είχα πάγκρεας, αλλά βρήκα τον τρόπο να το θεραπεύσω», ενώ συνέχισε λέγοντας πως με βασικά εργαλεία του το Google και τη Wikipedia και, εν συνεχεία, με τη βοήθεια της ερευνητικής ομάδας που στήριξε την ιδέα του κατάφερε να βρει την πιο αποτελεσματική και φτηνή μέθοδο διάγνωσης του καρκίνου του παγκρέατος.

Ένας ακόμη ομιλητής που προσείλκυσε την προσοχή του κοινού με την ανακάλυψη του ήταν ο εκπαιδευτικός σύμβουλος Jetse Goris, ο οποίος, με τη βοήθεια της παιχνιδομηχανής Wii, σχεδίασε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους χειρουργούς που ειδικεύονται στις λαπαροσκοπήσεις. Όπως είπε χαρακτηριστικά, «το Wii προσφέρει έναν εύκολο και απλό τρόπο να εξασκηθεί κάποιος στις βασικές κινητικές δεξιότητες στη λαπαροσκόπηση».

Ενδιαφέρον, ακόμη, είχε η παρουσίαση της Δέσποινας Σανούδου, επίκουρης καθηγήτριας στο Εργαστήριο Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, η οποία, με την ομιλία της «Όταν τα φάρμακα δεν δουλεύουν», ήγειρε στο κοινό ερωτήματα για το μέλλον του φαρμάκου και του ασθενή, παρουσιάζοντας ένα σενάριο από το προσεχές μέλλον, όπου τα κινητά μας, πέρα από τηλέφωνα, θα έχουν αποθηκευμένες και πληροφορίες σχετικά με το DNA του καθενός μας, έτσι ώστε να παρέχονται στον γιατρό οι απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται για τη χορήγηση της σωστής θεραπείας που θα βασίζεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ασθενούς.

Το φινάλε της διοργάνωσης έδωσε ο δημοφιλής καλλιτέχνης Γιάννης Ζουγανέλης με την ανατρεπτική ομιλία του «Από τη σιωπή στον ήχο», μιλώντας για την εμπειρία του να μεγαλώνει με δύο κωφάλαλους γονείς, χάρις στην οποία έμαθε να σέβεται τη διαφορετικότητα. Τέλος, ο αγαπημένος ηθοποιός και μουσικός παρέδωσε στο κοινό μαθήματα τονικότητας με την κιθάρα του, θέλοντας να δείξει τη διαφορετικότητα του καθενός στην τονικότητα.

Το διεθνές συνέδριο για την οικονομία και τις επιχειρήσεις

ΓΡΑΦΟΥΝ Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΗΣ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Διεθνές Συνέδριο για την Οικονομία και τις Επιχειρήσεις που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Υποτρόφων του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α. Σ. Ωνάσης υπό την αιγίδα και με τη στήριξη του Ιδρύματος Ωνάση, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, στις 13 Μαΐου 2013.

Στόχος ήταν να διερευνηθούν σύγχρονα προβλήματα οικονομικού ενδιαφέροντος τόσο ως προς την ελληνική όσο και ως προς την ευρωπαϊκή και τη διεθνή διάστασή τους. Το Συνέδριο παρακολούθησαν περί τα 300 άτομα, μεταξύ των οποίων μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, εκπρόσωποι του πολιτικού κόσμου, πανεπιστημιακοί, σπουδαστές και επιχειρηματίες. Οι εισηγητές του συνεδρίου, μέλη του Συνδέσμου (πανεπιστημιακοί, ερευνητές και στελέχη επιχειρήσεων) καθώς και νυν υπότροφοι ανέλυσαν από θεωρητική και εμπειρική σκοπιά μια σειρά από θέματα, διατυπώνοντας και προτάσεις πολιτικής. Οι εισηγήσεις τους, οργανωμένες κατά ενότητες και αλληλοσυμπληρούμενες, συνδύασαν με επιτυχία την επιστημονική ανάλυση με την πρακτική εμπειρία. Όλες συνοδεύτηκαν από γόνιμο και εποικοδομητικό διάλογο με το ακροατήριο και σχολιασμό στην ολομέλεια.

Η θεματολογία περιλάμβανε ζητήματα μεταρρυθμίσεων και προοπτικών της Ελληνικής Οικονομίας (Ιωάννης Στουρνάρας, Χρύσανθος Λαζαρίδης), προσέλκυσης επενδύσεων, ανάπτυξης και εξωστρέφειας (Βασίλειος Αντωνιάδης, Γεώργιος Αυλωνίτης, Ευριπίδης Λουκής, Ιωάννης Πολλάλης), επιμέρους κλάδων της οικονομίας (Παύλος Ζουμπούλης, Περικλής Λύτρας, Ιωάννης Μουρμούρης), κοινωνικής πολιτικής (Θεόδωρος Κουτμερίδης, Αντιγόνη Λυμπεράκη, Πλάτων Τήνιος), αγροτικής και περιφερειακής πολιτικής (Αλέξανδρος Αλεξίου, Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος, Πρόδρομος Προδρομίδης), μακροοικονομικής πολιτικής (Παναγιώτης Αλεξάκης, Δημήτριος Γεωργούτσος, Γιάννος Κοντόπουλος, Θεολόγος Παντελίδης), χρηματοοικονομικών αναλύσεων (Δανιήλ Γιαμουρίδης, Αλέξανδρος Μηλιώνης, Φωτεινή Οικονόμου, Ιωάννης Παπαντώνης, Παναγιώτης Πατατούκας), ρυθμίσεων και ελέγχων των αγορών (Θέκλα Αγρίτη, Γεώργιος Κράτσας, Κωνσταντίνος Μποτόπουλος, Αριστέα Σινανιώτη-Μαρούδη), καθώς και ειδικά θέματα επιχειρήσεων (Στυλιανός Κονταρίνης, Μάρκος Λουκογιαννάκης, Τριαντάφυλλος Σαραφίδης, Σταμάτης Τζιτζάς).

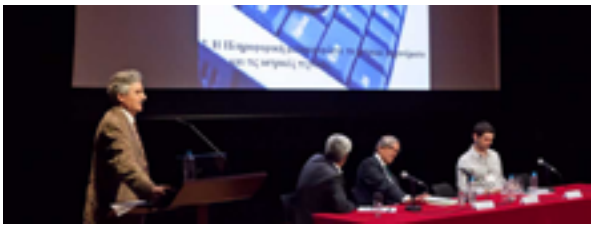
Το σύνολο των εργασιών, τόσο οι εισηγήσεις όσο και οι παρεμβάσεις, κατεγράφησαν με σκοπό να εκδοθεί ψηφιακός τόμος πρακτικών.

Μια ξενάγηση στο Θέατρο του Διονύσου

ΓΡΑΦΕΙ Η ΗΩ ΠΑΣΧΟΥ

Στις 30 Μαρτίου 2013 είχαμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε το Θέατρο του Διονύσου, κατά τη διάρκεια μιας υπέροχης ξενάγησης για τα μέλη του Συνδέσμου, η οποία πραγματοποιήθηκε από τον Κωνσταντίνο Μπολέτη, αρχιτέκτονα-αναστηλωτή του Διονυσιακού Θεάτρου (και μέλος του ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ), τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά.

Το θέατρο του Διονύσου Ελευθερέως, στη νότια κλιτύ της αθηναϊκής Ακροπόλεως, είναι ένα μνημείο με τεράστια αρχαιολογική σημασία. Σε αυτό διδάχθηκαν για πρώτη φορά τα αριστουργήματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας και κωμωδίας. Η πρώτη θεατρική εγκατάσταση στην περιοχή ανάγεται στον ύστερο 6ο αι. π.Χ. και σχετίζεται με την ίδρυση του ιερού του Διονύσου Ελευθερέως.

Σε αυτό εορτάζονταν κάθε χρόνο, κατά τον μήνα Ελαφηβολιώνα (τέλη Μαρτίου με αρχές Απριλίου), τα Μεγάλα ή εν άστει Διονύσια, η λαμπρότερη γιορτή προς τιμήν του θεού. Εκείνη την εποχή ανεγέρθηκε ο αρχαϊκός ναός του Διονύσου, ενώ λίγο βορειότερα από αυτόν, στην πλαγιά του λόφου και σε επίπεδο περίπου τριών μέτρων υψηλότερα, ισοπεδώθηκε ένας κυκλικός χώρος στον οποίο τελούνταν τα λατρευτικά δρώμενα προς τιμήν του θεού. Τις τελετές αυτές τις παρακολουθούσαν οι θεατές καθισμένοι στο πρανές του λόφου, στο οποίο λίγο καιρό αργότερα τοποθετήθηκαν ξύλινα καθίσματα. Ο κυκλικός αυτός χώρος, διαμορφωμένος από πατημένο χώμα, αποτέλεσε την πρώτη «ορχήστρα» (από το ρήμα «ορχούμαι» = χορεύω) του μετέπειτα θεάτρου. Από τον κύκλιο διθυραμβικό χορό των λατρευτών του Διονύσου γεννήθηκε η τραγωδία.

Το ανοιξιάτικο εκείνο πρωινό, η γνωριμία μας με το Θέατρο ξεκίνησε ήδη από την είσοδο, με τις αναλυτικές περιγραφές του Κωνσταντίνου Μπολέτη για τη σημασία της τοποθεσίας. Περιηγηθήκαμε σταδιακά μέχρι τη σκηνή χωρίς να σταματήσουμε να απολαμβάνουμε τη θέα προς το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, τη θάλασσα και τον αττικό ουρανό. Οι περιγραφές του Κωνσταντίνου Μπολέτη για τη σημασία του θεάτρου σε σχέση με την ιστορία της πόλης των Αθηνών κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας ανέδειξαν μία άλλη πτυχή του μνημείου, λιγότερο γνωστή αλλά σημαντική για τις μεταμορφώσεις που επέφερε στην αρχική του δομή.

Παρελθόν και παρόν, ιστορικές προσεγγίσεις και, φυσικά, αναστηλωτικές λεπτομέρειες ήταν μερικές από τις λέξεις-κλειδιά της ξενάγησης. Πραγματικά ακούραστος ο ξεναγός μας, για περίπου δύο ώρες μάς προσκάλεσε μέχρι το σπήλαιο ώστε να μας αποκαλύψει τις πολλαπλές όψεις της Ιστορίας, όπου ο μύθος εμπλέκεται και με τα ήθη και τα έθιμα του λαού μας.

Φωτογραφίες: Τάσος Μπουλμέτης

Οι Νανοεπιστήμες στις σεμιναριακές διαλέξεις του ΙΤΕ

Τις Νανοεπιστήμες και τη Νανοτεχνολογία έχουν ως θέμα οι Σεμιναριακές Διαλέξεις Ωνάση 2013, οι οποίες διοργανώνονται στις 15 έως 19 Ιουλίου 2013 στο Ηράκλειο της Κρήτης από το Ίδρυμα Ωνάση σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και με κεντρικό ομιλητή τον νομπελίστα φυσικό, καθηγητή Konstantin Novoselov του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ.

Οι Σεμιναριακές Διαλέξεις υψηλού επιστημονικού επιπέδου «The Onassis Foundation Science Lecture Series» διοργανώνονται φέτος για δέκατη τρίτη συνεχή χρονιά και είναι αφιερωμένες στη Φυσική και τη Χημεία, προσελκύοντας πλήθος διακεκριμένων ομιλητών.

Ο κεντρικός ομιλητής, καθηγητής Novoselov, έλαβε το βραβείο Νόμπελ το 2010 για την ανακάλυψη του γραφενίου, υλικού με μοναδικές ιδιότητες, σε ηλικία μόλις 36 ετών, γεγονός που τον καθιστά τον νεότερο νομπελίστα φυσικής των τελευταίων 40 χρόνων.

Οι υπόλοιποι διακεκριμένοι ομιλητές είναι οι:
– Phaedon Avouris, από το Ερευνητικό Κέντρο IBM Thomas J. Watson Research Center της Νέας Υόρκης
– Andrea C. Ferrari από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ
– Stephan Roche από το Ινστιτούτο Català de Nanotechnologia (ICREA) της Βαρκελώνης
– Christian Thomsen από το Πανεπιστήμιο του Βερολίνου
– Paul S. Weiss, διευθυντής του Ινστιτούτου California NanoSystems του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Λος Άντζελες
– Hua Zhang του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Nanyang της Σιγκαπούρης.

Στις διαλέξεις θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο γραφένιο και τις πάμπολλες εφαρμογές του. Το γραφένιο αποτελεί το υλικό του μέλλοντος αφού διαθέτει, μεταξύ άλλων, απαράμιλλες ηλεκτρονικές, μηχανικές και οπτικές ιδιότητες. Αυτό φαίνεται και από το ότι ήδη έχουν κατατεθεί περισσότερες από 6.500 πατέντες για αναμενόμενες εφαρμογές του. Μάλιστα, πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναγνωρίζοντας τη σημασία του, ανακήρυξε το γραφένιο ως «Τεχνολογία του Μέλλοντος» και διέθεσε για περαιτέρω έρευνες σε αυτό ένα δισεκατομμύριο ευρώ κατά την επόμενη δεκαετία.

Οι Σεμιναριακές Διαλέξεις Ωνάση, που διεξάγονται από το έτος 2001 στο Ηράκλειο Κρήτης, αναφέρονται πάντοτε σε θέματα που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της διεθνούς έρευνας και έχουν καθιερωθεί ως ο πλέον υψηλού επιπέδου σχετικός θεσμός σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής είναι ο ομότιμος καθηγητής Γιάννης Παπαμαστοράκης του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας.

Κάθε κύκλος διαλέξεων διαρκεί μία εβδομάδα και απευθύνεται σε φοιτητές – υποψήφιους διδάκτορες, μεταπτυχιακούς και τελειόφοιτους υψηλών ακαδημαϊκών επιδόσεων από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο. Σε όσους γίνονται δεκτοί για να συμμετάσχουν (έως 35 Έλληνες και 15 φοιτητές από άλλες χώρες) παρέχονται άριστες δυνατότητες επικοινωνίας, γνωριμίας και πληροφόρησης από τους πλέον εξέχοντες επιστήμονες στον κόσμο. Έτσι, μπορούν να προγραμματίσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και την επιστημονική τους καριέρα. Το Ίδρυμα Ωνάση καλύπτει τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής στο Ηράκλειο της Κρήτης των ομιλητών και όλων των φοιτητών που γίνονται δεκτοί.

Οι Διαλέξεις μεταδίδονται και ζωντανά μέσω διαδικτύου στο http://live.grnet.gr/forth/

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα των Διαλέξεων Ωνάση.

Ο νομπελίστας Konstantin Novoselov, κεντρικός ομιλητής των διαλέξεων Ωνάση στο ΙΤΕ

Τα Θερινά Σχολεία του Ιδρύματος Ωνάση

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΓΝΩΣΗ: 2012–2014

Το Κοινωφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης συνεργάζεται με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών και υποδέχεται στην Αθήνα διακόσιους πενήντα μαθητές από την Ελλάδα, άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Αυστραλία και την Ασία, προκειμένου να συμμετάσχουν στα Θερινά Σχολεία, επί τρεις χρονιές.

Τα Θερινά Σχολεία είναι ένα διακριτό και αυτοτελές έργο του ευρύτερου κοινοτικού προγράμματος με τίτλο «Ακαδημία Πλάτωνος – Ανάπτυξη της γνώσης και των καινοτόμων ιδεών», το οποίο υλοποιείται από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) σε σύμπραξη με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης και το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.

Το Πρόγραμμα συνιστά μια πολυθεματική εκπαιδευτική παρέμβαση, η οποία αξιοποιεί τις πλέον σύγχρονες και κατάλληλες μεθοδολογίες διά βίου μάθησης, απευθύνεται σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και εμπνέεται, όπως δηλώνει και ο τίτλος του, από την Ακαδημία του Πλάτωνα. Η Ακαδημία Πλάτωνος, καθώς αναδείχθηκε σε κορυφαίο πνευματικό κέντρο την εποχή της αρχαίας Αθήνας, καθόρισε τη φιλοσοφική αλλά και επιστημονική σκέψη και συνέβαλε στη διαμόρφωση του σύγχρονου πολιτισμού. Στόχος του προγράμματος είναι να προσφέρει στους συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία τη δυνατότητα να έρθουν σε ζωντανή επαφή με ιστορικά πρόσωπα, γεγονότα και τόπους της Ελλάδας που επηρέασαν την παγκόσμια ιστορία, την επιστήμη και τον πολιτισμό.

Η δράση των Θερινών Σχολείων του Ιδρύματος Ωνάση αποτελεί ουσιαστικά ένα εξερευνητικό ταξίδι στη γνώση, καθώς οι μαθητές γυμνασίου και λυκείου που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Αθήνα, προσκαλούνται να γνωρίσουν την Αθήνα και την Ελλάδα του σήμερα, την ελληνική ιστορία, τη φιλοσοφία και τον πολιτισμό από την αρχαιότητα έως τη σημερινή εποχή, μέσα από σύγχρονες και ελκυστικές διδακτικές μεθόδους. Η λογική που διέπει τα Θερινά Σχολεία και επηρεάζει, κατά συνέπεια, τη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών βασίζεται στη γνωριμία, εκφράζεται πρακτικά μέσω της ομαδικής/συλλογικής δραστηριοποίησης των μαθητών σε δράσεις που συνδέουν πολλές εκφάνσεις του ελληνικού πολιτισμού με διαδραστικούς τρόπους, ώστε οι ωφελούμενοι να οδηγούνται με πολλαπλό τρόπο στην απόκτηση γνώσης και στη διεύρυνση των εκπαιδευτικών εμπειριών τους. Η επανάληψη της ήδη κεκτημένης γνώσης με πολλαπλούς ελκυστικούς τρόπους και διαφορετικά εργαλεία εκπαίδευσης και συμμετοχικότητας ενεργοποιεί τη μνήμη, καθιστά τη θεωρητική γνώση εμπειρία και διασαφηνίζει διαστρεβλωμένες απόψεις ή μύθους.

Τα Θερινά Σχολεία διαρκούν έναν μήνα τον χρόνο και χωρίζονται σε δύο κύκλους φιλοξενίας, διάρκειας δεκαπέντε ημερών ο καθένας. Σε αυτό το χρονικό διάστημα επιχειρείται μια θεωρητική διαθεματική προσέγγιση της πορείας του τόπου μας και των ανθρώπων του, μέσα από μια διαχρονική ματιά στην ιστορία, τη σκέψη, τον λόγο, την επιστήμη και την τέχνη της χώρας μας. Ταυτόχρονα, ιδίως τα παιδιά που φιλοξενούνται από το εξωτερικό έρχονται σε επαφή με την Ελλάδα του σήμερα, γνωρίζοντας την πόλη, τον καθημερινό άνθρωπο, τις συνήθειές του, τον τρόπο ζωής του. Η προσέγγιση αυτή έχει σκοπό αφενός να αποφύγει την επανάληψη της γνωστικής διαδικασίας, με την οποία τα παιδιά κυρίως των ελληνικών σχολείων έρχονται σε επαφή κατά τη διάρκεια της σχολικής τους πορείας, και αφετέρου να είναι εύληπτη για τα παιδιά που προέρχονται από τα σχολεία του εξωτερικού, αφού γι' αυτά αποτελεί καινούργια γνώση. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητο να συνδεθεί η θεωρητική γνώση με τη βιωματική εμπειρία και να συνδυαστούν ο λόγος, η εικόνα και το ζωντανό ερέθισμα σε ένα ενιαίο σύνολο.

Με τη λογική αυτή, οργανώθηκαν τα μαθήματα σε διάφορες θεματικές ενότητες, που αφορούν την ελληνική ιστορία, την ελληνική λογοτεχνία, την τέχνη, την πορεία της φιλοσοφικής σκέψης, τα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα των Ελλήνων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τον υλικό βίο και την καθημερινή ζωή του Νεοέλληνα. Σε κάθε θεματική ενότητα, η μαθησιακή διαδικασία διαρθρώνεται σε διαφορετικούς άξονες που αλληλοσυμπληρώνονται. Ο πρώτος άξονας περιλαμβάνει τα πρωινά μαθήματα των παιδιών από τον διδάσκοντα του κάθε τμήματος. Ο κύκλος των μαθημάτων συμπληρώνεται με διαλέξεις, επισκέψεις, περιπάτους, εργαστήρια και δραστηριότητες με τις οποίες τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να συμπληρώσουν, να εφαρμόσουν, να αφομοιώσουν με βιωματικό τρόπο τις γνώσεις που απέκτησαν. Τα πρωινά μαθήματα έχουν τη μορφή παρουσίασης, με την αξιοποίηση ενός πλούσιου οπτικού και ακουστικού υλικού που επιτρέπει τη βιωματική επαφή

Τα Θερινά Σχολεία του Ιδρύματος Ωνάση

με τη γνώση. Το εποπτικό υλικό προετοιμάστηκε σε τρεις διαφορετικές γλώσσες (στα ελληνικά, τα αγγλικά και τα γαλλικά) και προσαρμόστηκε από τους διδάσκοντες στις ανάγκες των διαφορετικών τμημάτων.
Σε κάθε θεματική ενότητα, τα θερινά σχολεία θέτουν ως ζητούμενο να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων νέων, ώστε οι ίδιοι να αρχίσουν να αναζητούν και να μαθαίνουν μόνοι τους, αποκτώντας αντιληπτική ευαισθησία στα θέματα που αφορούν την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό και να προσεγγίζουν αυτά τα θέματα με αγάπη και ενθουσιασμό. Εξυπηρετώντας αυτήν τη λογική, το πρόγραμμα σπουδών αναπτύχθηκε στις παρακάτω ενότητες και διαρθρώθηκε υπακούοντας αυστηρά σε χρονικά και ποιοτικά κριτήρια. Έτσι, στην ενότητα της ιστορίας αξιοποιείται οπτικό και ακουστικό υλικό, μέσα από το οποίο γίνεται η προσέγγιση διαφορετικών περιόδων της ελληνικής ιστορίας. Τα παιδιά παρακολουθούν αποσπάσματα από κινηματογραφικές παραγωγές που βασίστηκαν σε σημαντικά γεγονότα της ελληνικής ιστορίας, καθώς και ένα ντοκιμαντέρ που συνδέει τους ελληνικούς μύθους με τον τόπο όπου γεννήθηκαν. Παράλληλα, με την ξενάγησή τους στην αρχαία Αγορά, την ανάβαση στον ιερό βράχο της Ακρόπολης, την εκδρομή στην Επίδαυρο, τις Μυκήνες, την Αρχαία Ολυμπία, το Σούνιο και την περιπλάνησή τους στην πόλη συνδέουν με βιωματικό τρόπο τη γνώση με τον χώρο και τα ευρήματα.

Στη θεματική ενότητα που αφορά την ελληνική λογοτεχνία και την ποίηση, τα παιδιά περιπλανιούνται σε ένα ταξίδι του ελληνικού λόγου μέσα στον χρόνο γνωρίζοντας σημαντικά λογοτεχνικά δημιουργήματα και ρεύματα, παρακολουθώντας τους ίδιους τους δημιουργούς να απαγγέλλουν αποσπάσματα ή να μιλούν για το έργο τους, βλέποντας σκηνές από τη μεταφορά λογοτεχνικών δημιουργημάτων στο θέατρο, τη μικρή ή τη μεγάλη οθόνη, ακούγοντας μελοποιημένα έργα. Παράλληλα, στη θεματική ενότητα που αφορά το ελληνικό θέατρο τα παιδιά παρακολουθούν την πορεία του ελληνικού θεάτρου από το μακρινό χτες στο σήμερα. Παρουσιάζεται οπτικό υλικό που αφορά το αρχαίο θέατρο, ενώ παράλληλα παρακολουθούν αποσπάσματα και ηχητικά ντοκουμέντα από σημαντικές σύγχρονες παραστάσεις τραγωδίας και κωμωδίας Ελλήνων και ξένων δημιουργών. Συγχρόνως, έρχονται σε επαφή και με το σύγχρονο ελληνικό θέατρο, γνωρίζοντας σημαντικούς εκπροσώπους του, παρακολουθώντας παραστάσεις που παίζονται στις αθηναϊκές σκηνές κατά τη διάρκεια της παραμονής τους και παρακολουθώντας αποσπάσματα και οπτικό υλικό από παραστάσεις-σταθμούς του νεοελληνικού θεάτρου.

Η ενότητα συμπληρώνεται με βιωματική συμμετοχή όλων των τμημάτων σε συνένωση, σε θεατρικό παιχνίδι και αυτοσχεδιασμό, στην κατασκευή μάσκας, σε εργαστήρια που αξιοποιούν την έκφραση του σώματος μέσα από τον χορό και την κίνηση. Στη θεματική ενότητα που αφορά την τέχνη και τον πολιτισμό αναπτύσσεται η πορεία της ελληνικής τέχνης σε διαφορετικές εποχές, φέρνοντας τα παιδιά σε επαφή με διάφορες μορφές της, όπως τη ζωγραφική, τη γλυπτική, την αρχιτεκτονική κ.λπ. Οι νεαροί μαθητές ακούν διαφορετικά είδη ελληνικής μουσικής, μαθαίνοντας συγχρόνως βασικά στοιχεία για την εμφάνιση και την εξέλιξή τους. Προβάλλονται επίσης αποσπάσματα από ταινίες-σταθμούς του ελληνικού κινηματογράφου.

Στην ενότητα της φιλοσοφίας, μέσα από υλικό που συνδυάζει την εικόνα, τον ήχο και τον λόγο, τα παιδιά περιπλανιούνται στα μονοπάτια της ελληνικής σκέψης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Έρχονται σε επαφή με βασικές αρχές των προσωκρατικών φιλοσόφων, γνωρίζουν θεμελιώδεις ιδέες της σωκρατικής και πλατωνικής σκέψης, συναντούν κάποιους από τους κύριους άξονες της σκέψης του Αριστοτέλη, προσεγγίζουν κάποιες αρχές των Κυνικών, των Επικουρείων ή του νεοπλατωνισμού, γνωρίζουν τα φιλοσοφικά ερωτήματα που διατυπώνονται κατά τη βυζαντινή εποχή, τους κύριους προβληματισμούς του νεοελληνικού Διαφωτισμού, αλλά έρχονται σε επαφή και με τα ερωτήματα που θέτει η σύγχρονη φιλοσοφική σκέψη μέσα από σημαντικούς εκπροσώπους της. Η ενότητα της επιστήμης και της τεχνολογίας διαρθρώνεται με άξονα την παρακολούθηση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων των Ελλήνων στη διάρκεια του χρόνου.

Παράλληλα, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να επισκεφθούν και να πληροφορηθούν για σημαντικές καινοτομίες που πραγματοποιήθηκαν σε ελληνικά ερευνητικά κέντρα και να συνομιλήσουν με Έλληνες επιστήμονες που συμμετέχουν σε ερευνητικά καινοτόμα προγράμματα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Ιδιαίτερα σημαντικό όμως, κυρίως για τους μαθητές που προέρχονται από τα σχολεία του εξωτερικού, είναι να έλθουν σε επαφή και με τη σύγχρονη Αθήνα, τη σύγχρονη Ελλάδα, την καθημερινή ζωή του Νεοέλληνα, τον τρόπο ζωής και σκέψης του. Η θεματική ενότητα που αφορά την καθημερινή ζωή και τον υλικό βίο επιχειρεί να γνωρίσει στα παιδιά τους βασικούς παραγωγικούς τομείς της σύγχρονης Ελλάδας, τον τρόπο οργάνωσης της ελληνικής εκπαίδευσης, να τους φέρει σε επαφή με

Τα Θερινά Σχολεία του Ιδρύματος Ωνάση

καθημερινές συνήθειες των Ελλήνων, όπως τους βασικούς τρόπους και τα μέσα μετακίνησής τους, τις διατροφικές τους συνήθειες, τους τρόπους που επιλέγουν να αξιοποιούν τον ελεύθερο χρόνο τους και να διασκεδάζουν, να τους γνωρίσει σημαντικά ήθη και έθιμα της ελληνικής κοινωνίας. Οι περίπατοι εξάλλου των παιδιών σε κεντρικά σημεία της πόλης συμπληρώνουν την όλη διαδικασία με ζωντανές εικόνες και στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή του Νεοέλληνα, φέρνοντας τα παιδιά σε επαφή με την Ελλάδα του σήμερα.

Αναμφισβήτητα, όμως, προς την κατεύθυνση αυτήν ιδιαίτερο ρόλο παίζει και η επαφή των παιδιών μεταξύ τους. Τα παιδιά από τα ελληνικά σχολεία και από τα σχολεία του εξωτερικού γνωρίζονται, συνεργάζονται σε κοινές εκδηλώσεις, διασκεδάζουν μαζί ανταλλάσσοντας εμπειρίες, προβληματισμούς, τρόπους σκέψης, δημιουργώντας δεσμούς για το μέλλον. Μέσα από αυτό το ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών, τα θερινά σχολεία αναδεικνύονται σε αποτελεσματικά εργαλεία κοινωνικής και πολιτισμικής ανάπτυξης.

Από την αρχή η ομάδα εργασίας του Ιδρύματος Ωνάση έκρινε τη δράση των Θερινών Σχολείων ως ένα πολύ σημαντικό εγχείρημα και έδωσε βάρος σε δύο άξονες που θα σηματοδοτούσαν την επιτυχία του προγράμματος: την εκπαιδευτική πολυσυμμετοχική διαδικασία και τον καλό συντονισμό όλων των ομάδων, προκειμένου οι φιλοξενούμενοι μαθητές και οι συνοδοί/καθηγητές τους να επιστρέψουν στον τόπο τους ασφαλείς, ικανοποιημένοι και γεμάτοι από νέες εικόνες και εμπειρίες. Το εγχείρημα της διοργάνωσης των Θερινών Σχολείων αποδείχθηκε απαιτητικό και δύσκολο από την αρχή. Μετά τη θέσπιση του προγράμματος σπουδών, η πρώτη δυσκολία ήταν να τεθούν τα κριτήρια επιλογής των σχολείων της Ελλάδας και του εξωτερικού που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα των Θερινών Σχολείων, εφόσον οι υποψηφιότητες ήταν πολλές και οι θέσεις περιορισμένες. Όσον αφορά τα ελληνικά σχολεία, το πρώτο κριτήριο επιλογής είναι να προέρχονται από την περιφέρεια, μακριά από την Αθήνα, στη συνέχεια να έχουν επιδείξει δράσεις στο πλαίσιο συνεργασιών με άλλα σχολεία της Ελλάδας και του εξωτερικού ή πρωτοβουλίες με συμμετοχή των παιδιών και των εκπαιδευτικών του σχολείου σε σημαντικές εξωσχολικές δραστηριότητες.

Για τα σχολεία του εξωτερικού, το πρώτο κριτήριο είναι η γεωγραφική διασπορά· στη συνέχεια, η επιλογή στρέφεται προς τα σχολεία που ακολουθούν ένα πρόγραμμα Κλασικών Σπουδών, στο οποίο διδάσκονται αρχαία ελληνικά, και, τέλος στις δραστηριότητες των σχολείων που προσπαθούν να εντρυφήσουν σε θέματα ελληνικού πολιτισμού και στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

Κατόπιν, συγκροτήθηκαν οι ομάδες εργασίας ακολουθώντας μία συγκεκριμένη λογική, η οποία συνίσταται στην αξιοποίηση ατόμων με ισχυρά προσόντα βάσει της ηλικιακής, της εκπαιδευτικής και της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Με τον τρόπο αυτόν κρίθηκε ότι διευρύνεται το αντιληπτικό πεδίο των ωφελούμενων νέων και διανοίγονται νέοι ορίζοντες στη σκέψη τους, δίνοντάς τους μια έμπρακτη απόδειξη ότι σε όλες τις ηλικίες και τις βαθμίδες υπάρχει εξέλιξη, εργασία, μέλλον... Έτσι, για τις επιμέρους δράσεις μέσα από τις οποίες επιχειρείται η πολυσυνδυαστική διδακτική εμπειρία, οι ομάδες εργασίας των Θερινών Σχολείων αποτελούνται από προπτυχιακούς φοιτητές ως συνοδούς/εμψυχωτές, από μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες με εμπειρία στη μέση εκπαίδευση ως διδάσκοντες, από ακαδημαϊκούς δασκάλους, ερευνητές, δημιουργούς και καταξιωμένους ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών ως εισηγητές για τις διαλέξεις και τα βιωματικά εργαστήρια. Για την απρόσκοπτη οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος ορίστηκε ένας συντονιστής, ο οποίος παρακολουθεί, οργανώνει και εποπτεύει την υλοποίηση του προγράμματος σε πλήρη συνεργασία με τα στελέχη του Ιδρύματος Ωνάση.

Στα δύο πρώτα ταξίδια στη γνώση που πραγματοποιήθηκαν σε δύο κύκλους φιλοξενίας το καλοκαίρι του 2012 συμμετείχαν μαθητές και οι συνοδοί καθηγητές τους από το 5ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων και το 2ο Γυμνάσιο Κιλκίς από την Ελλάδα, το Lycée Galilée της Combs-la-Ville από τη Γαλλία και το Klasi na Gimnazija του Ζάγκρεμπ από την Κροατία. Το πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Το ημερήσιο πρόγραμμα που παρακολούθησαν ήταν ποικίλο. Η διδασκαλία διεξήχθη σε χώρους ιδιαίτερου κάλους, όπως της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, όπου έγιναν κυρίως τα μαθήματα, τα εργαστήρια και οι παραστάσεις που ετοίμασαν οι μαθητές, το κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών στα Προπύλαια, το Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών που στεγάζεται στο παλιό Πανεπιστήμιο στην Πλάκα, το νεοκλασικό κτήριο του Ιδρύματος Ωνάση, όπου οι νέοι επισκέπτες παρακολούθησαν διαλέξεις και συμμετείχαν σε εργαστήρια. Το πρόγραμμα συμπληρώθηκε με τους βιωματικούς περιπάτους και επισκέψεις που έγιναν σε σημαντικούς τόπους της Αθήνας (ιερός βράχος Ακροπόλεως, Αρχαία και Ρωμαϊκή Αγορά, Ακαδημία Πλάτωνος, Πλάκα, Θη-

Τα Θερινά Σχολεία του Ιδρύματος Ωνάση

σείο, Σύνταγμα, Βουλή των Ελλήνων) και της ευρύτερης περιοχής της Αττικής (Σούνιο, Ολυμπιακό Στάδιο), της Πελοποννήσου (Αρχαία Ολυμπία, Επίδαυρος, Μυκήνες, Ναύπλιο) και της Στερεάς Ελλάδας (Δελφοί), σε μουσεία (Νέο Μουσείο Ακρόπολης, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Βυζαντινό Μουσείο, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Εθνική Πινακοθήκη), σε χώρους έρευνας όπου προάγονται η επιστήμη και η γνώση (Ίδρυμα Ευγενίδου – Πλανητάριο, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού κ.ά.), σε αθλητικές εγκαταστάσεις (Ολυμπιακό Στάδιο, Σχινιάς), σε εορταστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες (Ηρώδειο, Θέατρο Λυκαβητού).

Στην εναρκτήρια εκδήλωση των Θερινών Σχολείων έγινε, μεταξύ άλλων, παρουσίαση του φιλοξενούμενου σχολείου, των δραστηριοτήτων του και της πόλης προέλευσής του. Αυτό αποτέλεσε ένα πρώτο μέσο γνωριμίας των παιδιών μεταξύ τους. Στο τέλος του κάθε κύκλου φιλοξενίας, οι μαθητές και οι συνοδοί τους με τη συνδρομή των συνοδών/εμψυχωτών, των διδασκόντων και των εισηγητών αξιολόγησαν το πρόγραμμα συμπληρώνοντας ειδικά ερωτηματολόγια και έδωσαν «συνεντεύξεις» για την εμπειρία τους. Εξέφρασαν τα συναισθήματά τους σε ειδική εκδήλωση στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, για την οποία είχαν ενημερωθεί πριν από την άφιξή τους στην Ελλάδα και για την οποία εργάστηκαν κατά την παραμονή τους εδώ. Τα αποτελέσματα ήταν εξαιρετικά. Ενδεικτικά αναφέρονται η μουσική παράσταση των παιδιών του Ζάγκρεμπ και του Κιλκίς (όπου Έλληνες και Κροάτες τραγούδησαν στα κροατικά και στα ελληνικά όλοι μαζί τα ίδια τραγούδια με συνοδεία, βιολιού, φλάουτου, πιάνου και κιθάρας), ο ξέφρενος χορός Ελλήνων και Γάλλων μαθητών, η θεατρική παράσταση με αποσπάσματα του Οιδίποδα που έδωσαν οι Γάλλοι μαθητές, το σατιρικό κείμενο που ετοίμασαν οι μαθητές των Ιωαννίνων και η προσπάθεια που έκαναν προκειμένου οι Γάλλοι να μάθουν ελληνικούς χορούς κ.λπ. Οι μαθητές και οι συνοδοί καθηγητές από τα τέσσερα σχολεία περιέγραψαν με λόγια και εικόνες, ο καθένας με τον δικό του τρόπο, τις εντυπώσεις τους από την παραμονή τους στην Αθήνα και την εμπειρία τους από τη συμμετοχική και βιωματική αυτή διαδικασία είτε ακολουθώντας «το ημερολόγιο της εκπαιδευτικής απασχόλησης» είτε ακολουθώντας τη συγκριτική παρουσίαση μεταξύ των κοινών πολιτισμικών και ιστορικών εμπειριών του κροατικού και του ελληνικού λαού κ.λπ. Μοιράστηκαν οι φωτογραφίες και τα βίντεο που απέκτησαν κατά την παραμονή τους στην Ελλάδα.

Με την επιστροφή των παιδιών και των συνοδών καθηγητών τους στους τόπους κατοικίας τους και με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, η εμπειρία των θερινών σχολείων συνεχίστηκε. Δημιουργήθηκαν ανοικτές διαδικτυακές κοινότητες, ενημερώθηκαν οι ιστοσελίδες και τα κοινωνικά δίκτυα που διαθέτει το κάθε σχολείο, και μέσα από αυτά οι μαθητές επικοινωνούν μέχρι σήμερα και οργανώνουν νέες συναντήσεις μεταξύ τους. Μεταφέρθηκε μέσω των συνοδών/καθηγητών ο ενθουσιασμός των παιδιών που γνωρίστηκαν με καθηγητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και καλλιτέχνες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα των Θερινών Σχολείων, επισημαίνοντας ότι τους δόθηκε μια «πρόγευση» για τη συνέχεια των σπουδών τους και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Έγιναν προτάσεις από τους συμμετέχοντες, ώστε να υπάρξει συνέχεια και να οργανωθεί ένας πυρήνας για τα επόμενα έτη λειτουργίας των Θερινών Σχολείων.

Το Ίδρυμα Ωνάση βρίσκεται τώρα στην ευχάριστη θέση να συνεχίσει αυτό το έργο για το καλοκαίρι του 2013 φιλοξενώντας στο πρόγραμμα των Θερινών Σχολείων εβδομήντα μαθητές από το Γενικό Λύκειο Ροδολίβους από τις Σέρρες, το Stedelijk Gymnasium Leiden από το Λέιντεν της Ολλανδίας, το Εθνικό Λύκειο Αρχαίων Γλωσσών και Πολιτισμών «Κωνσταντίνος Κύριλλος ο Φιλόσοφος» από τη Σόφια της Βουλγαρίας, το Institut du Sacré-Coeur από τη Μονς του Βελγίου και το Frederick Douglass Academy από τη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ.
Για το 2013, τα Θερινά Σχολεία προσφέρουν μια ποικιλία από ενδιαφέροντα θέματα, παρέχοντας στους συμμετέχοντες-ωφελουμένους αφενός μεν τη δυνατότητα να ασχοληθούν εποικοδομητικά με τα διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα στο ευρύτερο πνεύμα της «Ακαδημίας Πλάτωνος», αφετέρου δε την ευκαιρία να γνωρίσουν τη σύγχρονη Ελλάδα και τους ανθρώπους της. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνεχιστεί η πνευματική επικοινωνία και συναναστροφή των συμμετεχόντων μαθητών σε κάθε κύκλο των Θερινών Σχολείων τους, επιτρέποντάς τους να γνωρίσουν στην πράξη τις βασικές αρχές λειτουργίας της πόλης και της σχέσης της πολιτείας με τον πολίτη. Διαμέσου των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων επιδιώκεται να ζήσουν οι μαθητές ένα πρόγραμμα που προάγει την ανάπτυξη της προσωπικότητας μέσα από τη γνώση, τις συναναστροφές, την αλληλεπίδραση με τους «συμπολίτες» και τον εμπλουτισμό των εμπειριών, προκειμένου να γίνουν πρεσβευτές των ιδανικών αυτών στις χώρες και στους τόπους προέλευσής τους.

Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Περισσότερες πληροφορίες για τη δράση των Θερινών Σχολείων παρέχονται στον ιστότοπο του έργου.

Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο: 20 χρόνια ελπίδα ζωής

Τα 20 χρόνια λειτουργίας από την ίδρυσή του συμπλήρωσε το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο (ΩΚΚ) και τα γιόρτασε στις 12 Ιουνίου 2013 με μια λιτή εκδήλωση στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Στο διάστημα αυτό κατέκτησε την κορυφή της Καρδιολογίας και Καρδιοχειρουργικής και συνεχίζει την πορεία της προσφοράς προς τον ασθενή, η οποία είναι πολύτιμη στη σημερινή κρίσιμη οικονομική συγκυρία.
Στην επετειακή εκδήλωση που διοργανώθηκε στην κατάμεστη κεντρική σκηνή της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών παρευρέθηκαν ο υπουργός Υγείας Ανδρέας Λυκουρέντζος ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, ο Α΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής Ιωάννης Τραγάκης, εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Ιερώνυμου, καθηγητές, ιατροί, το προσωπικό του ΩΚΚ αλλά και πλήθος κόσμου.

Στη σύντομη ομιλία του, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΩΚΚ, καθηγητής Ιωάννης Λεκάκης, αναφέρθηκε στην προσφορά του ΩΚΚ και στον κοινωφελή χαρακτήρα του, καθώς απευθύνεται σε όλους τους ασθενείς που έχουν την ανάγκη του. Το 95% των ασθενών του, όπως είπε, είναι ασφαλισμένοι του ΕΟΠΥΥ. Ο καθηγητής Λεκάκης ανακοίνωσε την ανανέωση του βιοϊατρικού εξοπλισμού του Κέντρου μέσω ΕΣΠΑ, ύψους 4.117.000 ευρώ, ενώ αναφέρθηκε και στον νέο Κανονισμό Λειτουργίας που, μαζί με το σχεδιαζόμενο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης, σκοπό έχουν να δώσουν νέα πνοή στο Κέντρο. Επίσης, ο Ιωάννης Λεκάκης εξήρε την προσφορά του Ιδρύματος Ωνάση τόσο για τη δωρεά του νοσοκομείου στο Κράτος όσο και για τη διαχρονική υποστήριξη που αυτό προσφέρει σε διάφορους τομείς λειτουργίας του νοσοκομείου. Από την πλευρά του, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου τόνισε πως το Ίδρυμα θα συνεχίσει να στηρίζει σταθερά το Ωνάσειο. Ο αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαθανασίου μετέφερε το μήνυμα του αρχιεπισκόπου Αθηνών, ο οποίος επεσήμανε ότι το Ωνάσειο «άλλαξε μια ολόκληρη κοινωνική κουλτούρα σε ό,τι έχει σχέση με τα πολύ ευαίσθητα θέματα των παθήσεων της καρδιάς, την αναζήτηση λύσεων στο εξωτερικό και την οικονομική αφαίμαξη που αυτό συνεπάγεται».

Πριν από τη λειτουργία του ΩΚΚ στην Ελλάδα, επικρατούσε το μοναδικό φαινόμενο της φυγής ασθενών προς νοσηλεία στο εξωτερικό. Υπολογίζεται ότι περίπου 40.000 ασθενείς αναζητούσαν κάθε χρόνο την ίασή τους στο εξωτερικό, με δαπάνες δεκάδων εκατομμυρίων σε συνάλλαγμα. Η λειτουργία του ΩΚΚ επέτρεψε σε πολλούς Έλληνες ασθενείς να αποκαταστήσουν την υγεία τους σε ένα σύγχρονο νοσοκομείο στον τόπο τους, έδωσε τη δυνατότητα στους ιατρούς και στο νοσηλευτικό προσωπικό να επιτελέσουν την αποστολή τους με εξαιρετικές συνθήκες και ευεργέτησε το Κράτος με την εξοικονόμηση συναλλάγματος.

Ειδικότερα, κατά την εικοσαετία 1993–2013 πραγματοποιήθηκαν 34.000 καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, 123 μεταμοσχεύσεις καρδιάς ή πνευμόνων, 118 εμφυτεύσεις συσκευών τεχνητής καρδιάς και περισσότερες από 1.000.000 ιατρικές επισκέψεις ή διαγνωστικές καρδιολογικές εξετάσεις στα Εξωτερικά Ιατρεία. Στο Αιμοδυναμικό Εργαστήριο και στο Εργαστήριο Επεμβατικής Ηλεκτροφυσιολογίας έγιναν 128.000 ιατρικές πράξεις. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες εξετάσεις: 233.000 υπέρηχοι καρδιάς, 74.000 εξετάσεις πυρηνικής ιατρικής, 32.000 αξονικές τομογραφίες καθώς και 10.000.000 αιματολογικές εξετάσεις.

Το όφελος των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης από τη διαφορά των νοσηλίων Ελλάδας και εξωτερικού, χωρίς να συνυπολογίζονται τα έξοδα των πολλαπλών μετεγχειρητικών επισκέψεων, ξεπερνά τα 640 εκατομμύρια δολάρια. Όσον αφορά το ασφαλιστικό προφίλ των ασθενών, πάνω από 95% των εσωτερικών ασθενών καλύπτονται από τα Δημόσια Ασφαλιστικά Ταμεία (ΕΟΠΥΥ), ενώ οι αμιγώς ιδιώτες ασθενείς είναι μόλις 1,2% και οι άποροι 0,10%.

Στη διάρκεια της επετειακής εκδήλωσης στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών μίλησε επίσης ο υπουργός Υγείας Ανδρέας Λυκουρέντζος, ο οποίος μετέφερε τους χαιρετισμούς του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά για την εικοσαετή λειτουργία του ΩΚΚ. Τόνισε ότι η Πολιτεία εμπιστεύεται το έργο του Κέντρου και, παρά τις πρωτοφανείς δημοσιονομικές δυσχέρειες, επιδιώκει την περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών του. Τέλος, έντονη συγκίνηση προκάλεσε στο ακροατήριο η εμπειρία της Ζωής Κωσταρίδη, η οποία δέχθηκε μόσχευμα καρδιάς το 2004 και στη συνέχεια έγινε μητέρα – η πρώτη Ελληνίδα που απέκτησε παιδί μετά τη μεταμόσχευση.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με συναυλία, στην οποία συμμετείχαν οι υπότροφοι και μέλη του Συνδέσμου Τάσος Αποστόλου, Διονύσης Μαλλούχος και Μυρσίνη Μαργαρίτη.

Η υλοποίηση του «Rethink Athens»

Στα μέσα του 2014 θα ξεκινήσουν τα έργα ανάπλασης του κέντρου της Αθήνας, τα οποία προβλέπεται να ολοκληρωθούν έπειτα από ενάμιση χρόνο, όπως ανακοινώθηκε στις αρχές Ιουνίου 2013, σε ευρεία σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων φορέων, δηλαδή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, της Περιφέρειας Αττικής, του Δήμου Αθηναίων, της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, με τη συμμετοχή του Ιδρύματος Ωνάση. Μετά την επιτυχημένη ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού αρχιτεκτονικού διαγωνισμού «Rethink Athens» για το έργο της ανασυγκρότησης του κέντρου της Αθήνας και μετά την επιλογή της πρότασης του ολλανδικού αρχιτεκτονικού γραφείου OKRA, το Ίδρυμα Ωνάση χρηματοδοτεί την εκπόνηση των αναγκαίων αρχιτεκτονικών μελετών από τον νικητή του διαγωνισμού παράλληλα με την εκπόνηση των υπόλοιπων τεχνικών μελετών ΤΡΑΜ, των βιοκλιματικών μελετών, των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, των τοπογραφικών και των κυκλοφοριακών-συγκοινωνιολογικών μελετών της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ.

Το έργο με τίτλο «Ανασυγκρότηση του Κέντρου της Αθήνας με άξονα την οδό Πανεπιστημίου» περιλαμβάνει σημαντικές παρεμβάσεις από την περιοχή του Συντάγματος έως την Πλατεία Αιγύπτου: ανάπλαση πλατειών, μετατροπή της οδού Πανεπιστημίου σε άξονα πολλαπλών λειτουργιών (διπλή γραμμή ΤΡΑΜ, ποδηλατόδρομος, χώρος διέλευσης πεζών, λωρίδα για την παρόδια εξυπηρέτηση των ταξί, των τουριστικών λεωφορείων και των αυτοκινήτων ειδικής λειτουργίας), ενώ τρόλεϊ, λεωφορεία και ΙΧ θα μπορούν να διασχίζουν εγκάρσια την οδό Πανεπιστημίου σε δύο σημεία της. Ειδική πρόβλεψη έχει γίνει για τις ανάγκες διανομών, την τροφοδοσία των καταστημάτων και τους υπάρχοντες χώρους στάθμευσης, καθώς και για αλλαγές στον τρόπο κυκλοφορίας αλλά και σημαντικές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις για την ενθάρρυνση των διαμπερών μετακινήσεων που αποφεύγουν την κεντρική περιοχή της Αθήνας. Τόσο οι παρεμβάσεις-αναπλάσεις του αστικού χώρου όσο και οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις προβλέπεται ότι θα αλλάξουν σε σημαντικό βαθμό τα σημερινά δεδομένα και τις συνήθειες μετακίνησης των κατοίκων στην ευρύτερη περιοχή εντός του Δακτυλίου της Αθήνας, αναβαθμίζοντας το κέντρο της πόλης.

Στο επίπεδο των συγκοινωνιών, στα έργα περιλαμβάνεται η επέκταση της Γραμμής Τραμ από την Πλατεία Συντάγματος έως την Πλατεία Αιγύπτου, μέσω των οδών Πανεπιστημίου και Πατησίων, ενώ σύντομα θα ξεκινήσουν και οι μελέτες για την ολοκλήρωση των μελετών του ΤΡΑΜ έως τα Άνω Πατήσια. Τις σχετικές μελέτες χρηματοδοτεί το Ίδρυμα Ωνάση και, μετά την εκπόνησή τους, το φθινόπωρο του 2013, προβλέπεται να ξεκινήσει από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ η δημοπράτηση κατασκευής του συνολικού έργου (αναπλάσεις, επέκταση του Τραμ και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις).

Έπειτα από πρόσφατες συνεννοήσεις με την πολιτική ηγεσία και τους αρμόδιους παράγοντες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), καθώς και της Περιφέρειας Αττικής, ετέθησαν οι βάσεις για τη χρηματοδότηση των έργων του Προγράμματος «Rethink Athens», με ποσό της τάξεως των 30 εκατ. ευρώ για τα έργα ανάπλασης του Κέντρου της Αθήνας από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΥΠΕΚΑ και με ποσό της τάξεως των 62 εκατ. ευρώ περίπου για τα έργα κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και επέκτασης του Τραμ από το Σύνταγμα μέχρι την Πλατεία Αιγύπτου από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκαν εντός χρονοδιαγράμματος, με χρηματοδότηση από το Ίδρυμα Ωνάση, οι προμελέτες των έργων ανάπλασης του Κέντρου της Αθήνας και επέκτασης του Τραμ. Ολοκληρώθηκε επίσης από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, με οικονομική συνδρομή του Ιδρύματος Ωνάση, η κυκλοφοριακή μελέτη για τη διαχείριση της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου της Αθήνας, σε συνεργασία με τον ΟΑΣΑ και την αρμόδια διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων. Η μελέτη αυτή, που αποτελεί συνέχεια και εξειδίκευση της αρχικής διερεύνησης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στο πλαίσιο σχετικού ερευνητικού προγράμματος, έχει οριστικοποιήσει λεπτομερώς τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την κυκλοφοριακή λειτουργία του κέντρου της Αθήνας και τα αποτελέσματα της μελέτης ενσωματώνονται στο πλαίσιο των υπόλοιπων μελετών του Προγράμματος. Οι Οριστικές Μελέτες για τα έργα του Προγράμματος πρόκειται να ξεκινήσουν άμεσα, ενώ συνεχίζεται και η εκπόνηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

«Ένα έργο ανάπτυξης, ένα έργο ουσίας, ένα έργο το οποίο θα φέρει οικονομική και εμπορική ζωή ξανά στο κέντρο της Αθήνας», χαρακτήρισε το σχέδιο ανάπλασης ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση, Αντώνης Παπαδημητρίου, γιατί, όπως είπε, ακουμπάει τις λαϊκές συνοικίες της Αθήνας, τις συνοικίες που μαστίζονται από την κρίση, τα Κάτω Πατήσια, την Κυψέλη, τα Εξάρχεια, τη Νεάπολη, τα Χαυτεία, όπου ζουν περίπου ένα εκατομμύριο συμπολίτες μας.

«Το έργο αυτό», συνέχισε ο πρόεδρος του Ιδρύματος, «έχει την αποδοχή του λαού, όπως έχουμε δει και από τα κοινωνικά δίκτυα αλλά και από τη συμμετοχή του κόσμου στην έκθεση που διοργανώθηκε. Επίσης, είναι ένα έργο πλήρες. Δηλαδή γίνονται από το Ίδρυμα Ωνάση όλες οι απαραίτητες μελέτες, με ταχύτατους ρυθμούς». Επιπλέον, ο Αντώνης Παπαδημητρίου διαβεβαίωσε ότι όλες οι μελέτες που έπρεπε να γίνουν έχουν γίνει και παραδίδονται μέσα στο απαιτούμενο χρονικό διάστημα. Εξέφρασε την αισιοδοξία του ότι, χάρις στη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, των υπουργείων, της Περιφέρειας και του Δήμου, το έργο θα υλοποιηθεί εντός των επιθυμητών χρονικών προθεσμιών. «Το Ίδρυμα Ωνάση, από την πλευρά του, θα κάνει ό,τι μπορεί και ό,τι χρειάζεται για να γίνει αυτό το έργο», κατέληξε ο πρόεδρος του Ιδρύματος.

Μετά την ευρεία σύσκεψη των εμπλεκόμενων φορέων, οι οποίοι συναντήθηκαν προκειμένου να συντονίσουν τις ενέργειές τους, δηλώσεις έκαναν ο υπουργός Ανάπτυξης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Κωστής Χατζηδάκης, ο αναπληρωτής υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Σταύρος Καλαφάτης, ο δήμαρχος Αθηναίων Γιώργος Καμίνης και ο περιφερειάρχης Αττικής Γιάννης Σγουρός, οι οποίοι επιβεβαίωσαν τη θερμή υποστήριξη της πολιτείας προς το έργο, το οποίο θα πρέπει να προχωρήσει χωρίς καθυστερήσεις, έτσι ώστε να αλλάξει όψη το κέντρο της Αθήνας και να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής στην πρωτεύουσα.

Τα «ελληνικά τέρατα» της Beetroot ταξιδεύουν στη Νέα Υόρκη

ΓΡΑΦΕΙ Η ΗΩ ΠΑΣΧΟΥ

Το Ίδρυμα Ωνάση στη Νέα Υόρκη θα φιλοξενήσει τον Σεπτέμβριο του 2013 την έκθεση του γραφείου οπτικής επικοινωνίας Beetroot Design Group, με τίτλο «Τα παρεξηγημένα τέρατα της ελληνικής μυθολογίας». Η έκθεση, την οποία το ελληνικό κοινό είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει πέρυσι στο Μουσείο Μπενάκη και στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, αποτελείται από εγκαταστάσεις, τρισδιάστατα γλυπτά αλλά και ψηφιακά «αόρατα» τέρατα που εμφανίζονται, συμπληρώνονται ή αποκτούν ζωή μέσα από «έξυπνες» ηλεκτρονικές συσκευές, όπως tablets και smartphones.

Η έκθεση διοργανώθηκε στο πλαίσιο της βράβευσης της Beetroot Design Group με την υψηλότερη διάκριση στον χώρο του επικοινωνιακού design παγκοσμίως (Red Dot Agency of the Year) και παρουσιάζεται για πρώτη φορά στη Νέα Υόρκη χάρις στη βοήθεια του Ιδρύματος Ωνάση. Τα εκθέματα λειτουργούν σε ένα πρώτο επίπεδο ως σύγχρονα καλλιτεχνικά δημιουργήματα βασισμένα στην ελληνική μυθολογία, αλλά, σε δεύτερο, ως αφορμή για την παρουσίαση των συστατικών της δημιουργίας και της ανάπτυξης. Η μυθολογία μας επανεξετάζεται υπό το νέο πρίσμα της ουσίας πίσω από το φανταστικό της περίβλημα και εδραιώνει εκ νέου τη θέση της ως κληρονομιά του δυτικού πολιτισμού.

Η Beetroot, με τα «Ελληνικά Τέρατα», επιχειρεί να αντιστρέψει –με χιούμορ– την κακή πολιτικοοικονομική εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα τις οικουμενικές φιλοσοφικές βάσεις και πρακτικές του σύγχρονου design. Χρησιμοποιούμενα με τον διττό τους χαρακτήρα, δηλαδή τόσο ως θύτες όσο και ως θύματα, τα «τέρατα» της ελληνικής μυθολογίας λειτουργούν ως τα πλέον σύγχρονα σύμβολα ενάντια στον ρατσισμό, την υπεραπλούστευση και τον αποκλεισμό, ενώ παράλληλα εκφράζουν τις βασικές αρχές της δημιουργικότητας. Μια απολαυστική έκθεση που ανατρέπει τα στερεότυπα.

Περί ευτυχίας: Μια συζήτηση με τον Pascal Bruckner

ΑΠΟΔΟΣΗ: ΛΗΔΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ

Τι είναι η ευτυχία; Είναι καλή μια ευτυχισμένη ζωή; Είναι η αναζήτηση της ευτυχίας μια ανθρώπινη επιδίωξη αντάξια της προσπάθειας;

Η ανθρώπινη ευτυχία ήταν το θέμα της συζήτησης που διοργανώθηκε στις 12 Μαρτίου 2013 στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης από το θυγατρικό Ίδρυμα Ωνάση ανάμεσα στον καθηγητή Φιλοσοφίας Simon Critchley και τον διακεκριμένο Γάλλο συγγραφέα Pascal Bruckner, στο πλαίσιο του κύκλου συζητήσεων «Αλήθεια και Ψέματα» [«On truth (and lies) about happiness!»]. Ορισμένα από τα ψέματα που λέγονται συχνά σχετικά με την επιδίωξη της ευτυχίας αναλύονται στα βιβλία του Bruckner Η αέναη ευφορία – Δοκίμιο για το καθήκον της ευτυχίας (Αστάρτη, 2001) και Le Paradoxe amoureux (Grasset, 2009).

Η συζήτηση ξεκίνησε με τη θεώρηση της έννοιας της ευτυχίας στο ιστορικό της πλαίσιο και, πιο συγκεκριμένα, σε τέσσερις χρονικές περιόδους: την αρχαία ελληνική, τη χριστιανική, τη νεότερη και τη σύγχρονη. Όπως σχολίασε ο Pascal Bruckner, κατά την αρχαία ελληνική περίοδο η έννοια της ευτυχίας ταυτίζεται με την ευδαιμονία ωστόσο, το νόημά της είναι διαφορετικό από αυτό που αποδίδουμε σήμερα στον όρο. Για τους αρχαίους Έλληνες, ευδαιμονία σήμαινε να είναι κανείς εναρμονισμένος με το Σύμπαν. Γι' αυτό και οι Έλληνες είχαν εφεύρει μια έννοια την οποία σήμερα έχουμε ξεχάσει παρ' όλο που εξακολουθεί να μας συνταράσσει: την έννοια της «ύβρεως», της υπερβολής. Κάθε φορά που οι άνθρωποι προέβαιναν σε υπερβολές, διατάρασσαν την τάξη του Σύμπαντος, οπότε και βρίσκονταν αντιμέτωποι με τον κίνδυνο και την αταξία. Η έννοια της ευδαιμονίας εμφανίζεται με ποικίλους τρόπους στις διάφορες σχολές της αρχαίας ελληνικής και της ρωμαϊκής σκέψης.

Οι Έλληνες όμως είχαν ανακαλύψει αυτό που και σήμερα ονομάζουμε «ευ ζην». Για τον Αριστοτέλη, το «ευ ζην» προϋποθέτει ότι ο άνθρωπος ακολουθεί το «τέλος», τον σκοπό του στη ζωή. Η χριστιανική θρησκεία, συνέχισε ο Bruckner, δεν δέχεται την αρχαιοελληνική άποψη σύμφωνα με την οποία μπορεί κανείς να ευτυχήσει σε τούτη τη ζωή χωρίς τη βοήθεια του Θεού. Για τον λόγο αυτόν, ο Γάλλος στοχαστής και επιστήμονας Pascal επικρίνει τη φιλοσοφία των Στωικών, θεωρώντας αλαζονική την πεποίθησή τους ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν τον πόνο του βίου χωρίς τη βοήθεια του Υπέρτατου Όντος. «Επονείδιστο δεν είναι να πεθαίνει κανείς από πόνο, αλλά από ευχαρίστηση», λέει ο Pascal. Την άποψη αυτή υιοθέτησε στη σύγχρονη εποχή και ο πάπας Ιωάννης Παύλος Β΄. Κυρίως η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία και, δευτερευόντως, η Προτεσταντική έχουν μακρά παράδοση στην αγάπη του πόνου, σημείωσε δηκτικά ο Bruckner.

Στην αρχαία Ελλάδα, επεσήμανε με τη σειρά του ο Simon Critchley, η ευτυχία σχετίζεται με την έννοια του «μέτρου». Πράγματι, η επικούρεια φιλοσοφία πρέσβευε το μέτρο, την προσοχή, τη λιτή δίαιτα, τη μη ακραία σεξουαλικότητα, τη φιλία με λίγα άτομα θεωρούσε ότι η φιλοσοφία είναι η καλλιέργεια της υγείας της ψυχής, και αυτό σήμαινε την ύπαρξη μέτρου στη ζωή. Με τον χριστιανισμό η ιδέα του μέτρου αλλάζει άρδην.

«Σωστά», συμφώνησε ο Bruckner, «γιατί οι χριστιανοί επινόησαν το προπατορικό αμάρτημα, σύμφωνα με το οποίο όλοι γεννιόμαστε αμαρτωλοί. Αυτό σημαίνει ότι η ευτυχία δεν μπορεί να υπάρξει στο παρόν υπήρξε κάποτε στον Απολεσθέντα Παράδεισο, πριν από το Προπατορικό Αμάρτημα, και θα υπάρξει και αργότερα, στη μετά θάνατον ζωή, μετά την ανάσταση των σωμάτων». Η χριστιανική θρησκεία υποστηρίζει ότι δεν βρισκόμαστε στη Γη για να είμαστε ευτυχείς –είναι μάταιο κάτι τέτοιο– αλλά για να σώσουμε την ψυχή μας γι' αυτό και πρέπει να ακολουθούμε τις διδαχές της Εκκλησίας, να εκτελούμε τα θρησκευτικά καθήκοντά μας και να αποφεύγουμε τα θανάσιμα αμαρτήματα. «Οι παραδόσεις αυτές είναι πολύ ζωντανές», παρατήρησε ο Bruckner, «κι εγώ, προσωπικά, μεγάλωσα με αυτά τα βιώματα, ενώ υπάρχουν και ακραίες προτεσταντικές ομάδες που διδάσκουν ότι πρέπει να φοβόμαστε την Κόλαση κ.ο.κ.».

«Στη συνέχεια γίνεται μια μεταστροφή», σημείωσε ο συντονιστής της συζήτησης. «Αναδύεται μια τρίτη θεώρηση της ευτυχίας, μια νεότερη αντίληψη, με εκπρόσωπό της τον Βολταίρο: "Ο επίγειος Παράδεισος είναι εκεί που βρίσκομαι". "Η Γη δεν είναι η Κοιλάδα των Δακρύων, αλλά ένας τόπος πιθανής χαράς"».

Ο χριστιανισμός προετοίμασε την αλλαγή της έννοιας της ευτυχίας, παρατήρησε ο Pascal Bruckner. Έχοντας την υπόσχεση της μετά θάνατον ευτυχίας οι άνθρωποι δεν προσδοκούσαν την ευτυχία στο σήμερα. Στην αλλαγή αυτή συνέβαλε καταρχάς η πρόοδος της ιατρικής. Παλαιότερα, στους αρρώστους προσέτρεχε ο ιερέας και απέδιδε την ασθένεια στη βούληση του Θεού. Με την ανακάλυψη της πενικιλίνης και του λαβδάνου, που απαλύνει τον πόνο, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται ότι μπορούν να έχουν μια καλύτερη ζωή. Αίφνης, ακόμη και οι πιο πιστοί χριστιανοί διαπιστώνουν ότι αυτή η γη δεν είναι καταδικασμένη να είναι Κοιλάδα των Δακρύων, αλλά ένας «ευτυχισμένος κήπος». Και τότε, έρχεται ο Βολταίρος με τον Διαφωτισμό για να αλλάξει τα πάντα, ισχυριζόμενος πως «ο επίγειος Παράδεισος είναι εκεί που βρίσκομαι». Η ιδέα αυτή θεωρήθηκε σκανδαλώδης. Με τον Διαφωτισμό γίνεται αποδεκτό ότι μπορούμε να απολαμβάνουμε χωρίς να νιώθουμε ενοχές: δεν είναι κακό να απολαμβάνουμε το ωραίο φαγητό, τις σαρκικές ηδονές, να αγαπάμε τα ταξίδια και να ζούμε με πολυτέλεια. Ο 18ος είναι ο αιώνας κατά τον οποίο ανακαλύφθηκαν η πολυτέλεια και η άνεση. Αναγνωρίζεται, λοιπόν, πως η ευτυχία είναι εδώ και τώρα, και η δυστυχία απορρίπτεται. Σταδιακά, κατά τον 20ό αιώνα, με την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται ότι η δυστυχία δεν αποτελεί μονόδρομο για την ανθρωπότητα: νέοι ορίζοντες ανοίγονται.

Περί ευτυχίας: Μια συζήτηση με τον Pascal Bruckner

ΑΠΟΔΟΣΗ: ΛΗΔΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ

Ο Simon Critchley έθεσε ακολούθως το εξής ερώτημα στον Γάλλο διανοητή: «Πώς φθάνουμε στον 20ό αι. από την ιδέα του "δικαιώματος στην ευτυχία" στη φιλοσοφία της σύγχρονης εποχής, η οποία βλέπει την ευτυχία ως "καθήκον", όπως πολύ εύστοχα γράφετε στο βιβλίο σας – "Η ευτυχία είναι ένα καθήκον που μας καθιστά δυστυχείς". Είμαστε αναγκασμένοι να είμαστε ευτυχείς, αλλά βιώνουμε πλήξη και μιζέρια. Πώς φθάσαμε σε αυτό το σημείο;»

«Θα πρέπει πρώτα να κάνουμε ένα μικρό άλμα στον 19ο αιώνα», απάντησε ο Pascal Bruckner. «Στο πλαίσιο της σύγκρουσης των εργοδοτών με την εργατική τάξη, η πιο διαδεδομένη άποψη ήταν πως η ευτυχία προοριζόταν αποκλειστικά για την ελίτ και πως εάν οι εργάτες ήταν ευτυχείς θα άρχιζαν να γλεντούν και θα σταματούσαν να δουλεύουν. Αυτή η άποψη κυριάρχησε ώς τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τουλάχιστον στη Γαλλία. Δύο σημαντικά γεγονότα συνέβησαν στη δεκαετία του '60: πρώτον, ο καπιταλισμός αλλάζει δραστικά κατεύθυνση και η οικονομία δεν βασίζεται πλέον στην παραγωγή αλλά στην κατανάλωση. Είναι δηλαδή προς το συμφέρον της οικονομικής μηχανής να σε έχει να δουλεύεις 40-45 ώρες την εβδομάδα, αλλά και να καταναλώνεις προϊόντα διαφορετικά, τα εργοστάσια θα πρέπει να σταματήσουν την παραγωγή τους. Για πρώτη φορά στην ιστορία, ο καπιταλισμός παύει να μιλά τη γλώσσα του ασκητισμού και αρχίζει να μιλά για ευτυχία».

«Η δεύτερη αλλαγή», συνέχισε ο Bruckner, «είναι η επανάσταση του ατομικισμού, η οποία συνέβη μόνο στις ΗΠΑ και την Ευρώπη. Μάλιστα, πιστεύω ότι αυτό που βλέπουμε σήμερα να συμβαίνει στον αραβικό κόσμο είναι μια αργή στροφή προς τη χειραφέτηση του ατόμου από τις συλλογικότητες. Η τάση αυτή βασίζεται στην άποψη πως κάθε άνθρωπος είναι κυρίαρχος της ζωής του και μπορεί να αποστασιοποιηθεί από κάθε είδους συλλογικότητα, όπως είναι η Εκκλησία, η οικογένεια, η φυλή. Εάν έως σήμερα πίστευες ότι για τη δυστυχία σου φταίνε η Εκκλησία, η μπουρζουαζία, το καπιταλιστικό σύστημα, οι γονείς σου, τώρα είσαι μόνος σου απέναντι στην ευτυχία σου, και αν δεν την επιτύχεις φταις εσύ: πρέπει να προβληματιστείς και να αλλάξεις τον εαυτό σου».

«Με αυτήν τη θεώρηση της ζωής», συνέχισε, «συνδέονται οι διάφορες θεραπείες που προορίζονται να μας κάνουν ευτυχείς: οι πλαστικές επεμβάσεις, η ιατρική, οι φροϋδικές θεραπείες. Η θρησκεία ως θεραπεία μπαίνει στο παιχνίδι, με κυρίαρχους τους προτεστάντες έναντι των καθολικών, χωρίς να παραβλέπουμε τον βουδισμό, τον ινδουισμό και τον μυστικισμό, που υποτίθεται ότι θέλουν να μας βοηθήσουν να επιτύχουμε την ολοκλήρωσή μας».

«Όμως δεν αισθανόμαστε πλήρεις», παρατήρησε ο Simon Critchley. «Κατά τη δεκαετία του '60 γινόμαστε αφεντικά, αλλά και σκλάβοι του εαυτού μας, και μάλιστα απολαμβάνουμε αυτήν τη μαζοχιστική σχέση με τον εαυτό μας».

«Ένα από τα παράδοξα της ελεύθερης κοινωνίας μας», απάντησε ο Γάλλος συγγραφέας, «είναι ότι έχουμε μεταφέρει την έννοια της ενοχής μέσα από νέα αντικείμενα. Στην αναζήτηση της ευτυχίας βιώνουμε λιγότερες ενοχές αλλά περισσότερο άγχος. Με τη σεξουαλική επανάσταση, τα ταμπού εξαφανίζονται. Όμως αυτό που χθες ήταν απαγορευμένο τώρα γίνεται υποχρεωτικό. Η απαγόρευση της απόλαυσης έχει αντικατασταθεί από το άγχος της απόδοσης. Τώρα βασανιζόμαστε από μια έννοια η οποία θα έπρεπε να μας δίνει απόλαυση. Έχουμε θέσει έναν νέο στόχο: το να είμαστε διαρκώς ευτυχείς!»

Στη συνέχεια, η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από τις ανατολικές θρησκείες και ιδιαίτερα τη βουδιστική, στις οποίες, κατά τις περασμένες δεκαετίες, στράφηκαν πολλοί Δυτικοί, και μάλιστα «επώνυμοι», αναζητώντας μια πνευματικότητα πέραν των δυτικών θρησκειών. Ο Bruckner θεωρεί ότι οι διάφοροι Ινδοί γκουρού εκμεταλλεύτηκαν ιδιοφυώς τη διαπιστωμένη αυτή ανάγκη ως μια ευκαιρία για να αποκομίσουν οικονομικό όφελος. «Ο πραγματικός βουδισμός», ανέφερε, «ουδεμία σχέση έχει με τις διδασκαλίες του Δαλάι Λάμα ή με τη light εκδοχή του που θα συναντήσουμε στην Καλιφόρνια! Είναι μια σύνθετη, μεταφυσική θρησκεία, με αυστηρή ιεραρχία και κλειστό κοινωνικό σύστημα. Ο βουδισμός στη Δύση αποτελεί συνέπεια του υλισμού, γι' αυτό και βλέπει κανείς τόσο πολλούς τραπεζίτες, χρηματιστές, ιατρούς και μεγαλοστελέχη να τον ασπάζονται, σαν ένα είδος πνευματικού συμπληρώματος. Το πρωί προσπαθείς να κατατροπώσεις τους ανταγωνιστές σου, απολύεις και εκφοβίζεις τους υπαλλήλους σου, και το βράδυ επιστρέφεις στο σπίτι σου για να κάνεις διαλογισμό και να συμφιλιωθείς με τον εαυτό σου. Προφανώς, καθώς έχουμε αποκοπεί από το θρησκευτικό μας παρελθόν, έχουμε ανάγκη τον βουδισμό, ο οποίος μας παρέχει ένα είδος light πνευματικότητας που μας βοηθά να αντιμετωπίσουμε τις ανησυχίες μας».

Στο βιβλίο του, ο Pascal Bruckner χρησιμοποιεί ως παράδειγμα τη Μαντάμ Βερντυρέν από το Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο του Proust, η οποία βουτά το κρουασάν της στον καφέ της καθώς διαβάζει στην εφημερίδα για το ναυάγιο του Λουζιτάνια το 1915. Είναι πραγματικά συντετριμμένη και συμπονά τους ναυαγούς για τη δυστυχία τους. Το παράδειγμα αυτό, σύμφωνα με τον Simon Critchley, μας δείχνει ότι ποτέ δεν είμαστε τόσο ευτυχείς όσο όταν βρισκόμαστε απέναντι στη δυστυχία των άλλων. Αποκαλύπτει επίσης την αποστασιοποίηση της ηρωίδας, η οποία ενσαρκώνει την έννοια που ο Bruckner ονομάζει «η σωτήρια αποστασιοποίηση της ελευθερίας» («the saving detachment of freedom»). Στο σχετικό κεφάλαιο του βιβλίου του ο Bruckner καταλήγει λέγοντας ότι ίσως το μυστικό της ζωής είναι το να μη δίνει κανείς δεκάρα για την ευτυχία.

Σύμφωνα με τους δύο συνομιλητές, κάτι αντίστοιχο με την ηρωίδα του Proust εντοπίζουμε σήμερα στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων. Την ώρα που τρώμε το βραδινό μας φαγητό βλέπουμε εικόνες ανθρώπων που υποφέρουν σε όλον τον κόσμο. Μία από τις λειτουργίες των ειδήσεων δεν είναι να μας στενοχωρούν αλλά, αντιθέτως, να μας ανακουφίζουν, συγκρίνοντας τις δικές μας σκοτούρες με τα τεράστια προβλήματα, τους πολέμους, την πείνα κ.λπ. των άλλων. Ξέρουμε πως, όταν νιώθουμε δυστυχείς και βρεθούμε ανάμεσα σε χαρούμενους και γελαστούς ανθρώπους, πονάμε ακόμη περισσότερο. Επιπλέον, στην καρδιά της τραγωδίας συχνά συναντάμε έντονες στιγμές ευτυχίας. Στο σημείο αυτό έγκειται ίσως η διαφορά ανάμεσα στην ευτυχία και τη χαρά.

«Κατά τη γνώμη μου, η χαρά είναι ανώτερη της ευτυχίας γιατί αποτελεί την αποδοχή της ζωής όπως ακριβώς είναι: με τις καλές και τις κακές της στιγμές», είπε ο Pascal Bruckner. «Ένα από τα βασικά προβλήματα της ευτυχίας είναι ότι αποκλείει δύο βασικές έννοιες που ούτως ή άλλως συναντάμε στη ζωή μας: την ασθένεια και τον θάνατο. Εμείς στη Δύση αρνούμαστε τον θάνατο και πληρώνουμε βαρύ τίμημα γι' αυτό. Δεν ξέρουμε πώς να χειριστούμε το ζήτημα του θανάτου. Οι παλιές κοινωνίες είχαν ειδικά τελετουργικά, τα οποία εμείς έχουμε εξαλείψει. Αποτέλεσμα αυτής της απώθησης είναι οι ταινίες φρίκης με τα ζόμπι και τα βαμπίρ, που έχουν γίνει μόδα και στη Γαλλία. Δεν ξέρουμε πώς να αντιμετωπίσουμε τους νεκρούς. Αντιστοίχως απωθούμε και την ασθένεια».

«Ο θάνατος και η ασθένεια», συνέχισε ο Bruckner, «αποτελούν τη σύγχρονη "πορνογραφία", αφού ο ερωτισμός έχει κατακτήσει τη δημόσια σφαίρα. Η μόνη αισχρή λέξη στο σύγχρονο λεξιλόγιό μας είναι "ανίατος". Ο πόνος δεν θεωρείται πια φυσικός συνοδοιπόρος της ζωής, είναι σκάνδαλο, και αυτό αποτελεί τη βασική διαφορά ανάμεσα στη σύγχρονη δυτική κοινωνία και τις παραδοσιακές κοινωνίες, όπου η ευτυχία αποτελεί την εξαίρεση. Το κακό είναι», κατέληξε ο Pascal Bruckner, «πως νομίζουμε ότι μπορούμε να ελέγξουμε την ευτυχία».

Ολόκληρη τη συζήτηση μπορείτε να ακούσετε στο: http://www.onassisusa.org/webcast_play.php?id=21&mt=2&m=7&h=7&tcid=11&screen=0

Η Δημοκρατία στο στόχαστρο του «πολιτισμού της βίας» στην εποχή της κρίσης

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΕΒΡΕΝΗΣ

Δημοκρατία και βία είναι από τη φύση τους πράγματα αντίθετα… Όταν η μία επικρατεί, η άλλη απουσιάζει. Η τραγωδία όμως της τραυματισμένης σήμερα δημοκρατίας στη χώρα μας είναι ότι, πέρα από το άλγος που δημιουργεί η διαρκής αμφισβήτηση των κεκτημένων της, εμφανίζει και άλλα τρωτά σημεία, αντιμετωπίζοντας νέα σημαντικά διλήμματα και προβλήματα που συναθροίζονται σε ένα επικίνδυνο σύμπτωμα: ένα μεγάλο ποσοστό πολιτών, οι περισσότεροι απλοί άνθρωποι της διπλανής μας πόρτας –θύματα και αυτοί της δυσαρμονίας των πολιτικών μιας τρισδιάστατης κρίσης που μαστίζει τη χώρα–, βάλλεται από μια τρομακτική πίεση ανοχής προς το «μη ανεκτό», τη μισαλλοδοξία, εκλαμβάνοντας τις πράξεις κοινωνικοπολιτικής βίας ως αποδεκτή μέθοδο πολιτικής δράσης. Και είναι αυτό ακριβώς το φαινόμενο που θα μπορούσε να ισχυρισθεί κανείς ότι συμπυκνώνει και τις τρεις διαστάσεις της σημερινής κρίσης –κρίσης κατανομής των πόρων και πρόσβασης σε αυτούς, κρίσης πολιτικής αντιπροσώπευσης και κρίσης ταυτότητας– υπενθυμίζοντάς μας ταυτόχρονα την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης της παθογένειας που δημιουργεί η διάχυση των κρουσμάτων βίας σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Η βία όμως και οι πρακτικές εκδήλωσής της δεν συνιστούν σήμερα κάτι «νεοπαγές» για την πολιτική και κοινωνική ζωή της ανθρωπότητας… Αν εξαιρέσουμε τις περιόδους των γενοκτονιών, που αποτελούν βεβαίως το έσχατο παράδειγμα συλλογικής και οργανωμένης βίας, η βία ως κοινωνικό φαινόμενο, κεκαλυμμένη ή απροκάλυπτη, λεκτική ή έμπρακτη, ατομική ή συλλογική, άμεση ή έμμεση, εν ηρεμία ή εν βρασμώ ψυχής, είναι διαχρονικό φαινόμενο…

Σχετίζεται άμεσα με την κοινωνική ανισότητα, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη ματαίωση και τη διαφορετικότητα. Είναι συνυφασμένη με την παραβατικότητα, το αδιέξοδο και τον φόβο, αλλά και με την εκμηδένιση, την απαξίωση του ανθρώπου από τον άνθρωπο. Οι περισσότεροι άνθρωποι είναι εν δυνάμει βίαιοι. Ενεργοποιούν αυτή τους την ιδιότητα συνήθως όταν εμποδίζονται να ικανοποιήσουν μια ζωτικής σημασίας γι' αυτούς ανάγκη, ή ακόμη ως εκδήλωση απόρριψης μιας πολιτικής, αδιαφορώντας συνήθως για τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην απόρριψη μιας πολιτικής και την απόρριψη της ίδιας της Δημοκρατίας και των θεσμών της. Δεν υπάρχουν δηλαδή εκ γενετής βίαιοι άνθρωποι, κάποιοι όμως γίνονται βίαιοι υπό τις συνθήκες που δημιουργούνται από την αλληλεπίδρασή τους με το περιβάλλον.
Η τρέχουσα οικονομική κρίση στις χώρες της Νότιας Ευρώπης γενικώς και στην Ελλάδα ειδικότερα –χωρίς να είναι απαραίτητα η μόνη αιτία αναζωπύρωσης του φαινομένου της βίας– βοηθά να αποκαλυφθεί πόσο εύθραυστες είναι οι σημερινές δημοκρατίες. Μορφές διάχυτης κοινωνικής και πολιτικής βίας επιστρέφουν ως άμεση επίπτωση των προγραμμάτων λιτότητας, που αποτελούν το τίμημα για τη συνέχιση της συμμετοχής στην Ευρωζώνη. Το δυστύχημα όμως είναι ότι, για τη χώρα μας τουλάχιστον, αυτό που διακυβεύεται δεν είναι μόνον η συμμετοχή στη νομισματική ένωση… Πολύ περισσότερο είναι η φύση και το μέλλον της ίδιας της Δημοκρατίας.

Κάθε συζήτηση, βεβαίως, περί βίας στις οργανωμένες κοινωνίες εκκινεί από την κλασική διατύπωση του Weber ότι το κράτος κατέχει το νόμιμο μονοπώλιό της, συνιστώντας ένα από τα βασικά θεμέλια κάθε ευνομούμενης πολιτείας. Μόνο το κράτος δηλαδή δικαιολογείται να προβαίνει σε πράξεις φυσικής βίας, προκειμένου να προστατεύσει τις ζωές και τις περιουσίες των πολιτών του, ενώ για τους πολίτες ορίζει τον κανόνα της μη βίας με τις θεμιτές εξαιρέσεις του κανόνα αυτού, που είναι ο πόλεμος και η νόμιμη άμυνα.

Αποδοκιμάζοντας, ωστόσο, τη βία σε ένα δημοκρατικό κράτος απ' όπου κι αν προέρχεται, είναι αναγκαίο ταυτόχρονα να την ορίσουμε ως φαινόμενο γένους που ποικίλλει τόσο ως προς τους στόχους που υπηρετεί όσο και ως προς τα κίνητρα που έχει. Έτσι, παρότι η ιστορία δεν έχει διαψεύσει ποτέ τον κοινό τόπο ότι η βία παράγει βία απ' όπου κι αν προέρχεται, στην πορεία του κάθε λαού υπήρξαν, υπάρχουν και θα υπάρξουν ενδεχομένως εξαιρετικές στιγμές όπου η βία γίνεται μέσο απελευθέρωσης του ανθρώπου από τα δεσμά του, μοναδικό μέσο διασφάλισης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Άρα μόνο σε καταστάσεις εξαιρετικών συνθηκών θα μπορούσε η βία να δικαιολογηθεί –όχι όμως και να νομιμοποιηθεί– σε μια δημοκρατία.

Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν θεωρείται δεδομένο. Δυνάμεις που έχουν στόχο να υπονομεύσουν την ίδια την κοινοβουλευτική δημοκρατία αμφισβητούν συστηματικά και έμπρακτα το φυσικό μονοπώλιο του κράτους στην βία, ενώ η ίδια η άσκηση φυσικής βίας γίνεται αποδεκτή μέθοδος πολιτικής δράσης από μεγάλη μερίδα Ελλήνων πολιτών. Ως πρώτη ένδειξη για τη μαζικοποίηση της φυσικής βίας θα μπορούσε να θεωρηθεί ο Δεκέμβρης του 2008 και οι εκτεταμένες καταστροφές στο κέντρο της Αθήνας. Έκτοτε, το «μικρόβιο της βίας» εισήλθε στο σώμα της ελληνικής κοινωνίας. Βιαιοπραγίες, ύβρεις και προπηλακισμοί εξαπλώθηκαν αστραπιαία σε όλη την Ελλάδα, με τον μέσο Έλληνα να ταλαντεύεται αμήχανος, προσπαθώντας να ισορροπήσει ανάμεσα σε δύο αντίρροπες δυνάμεις χωρίς προοπτική: από τη μία πλευρά, τη βία των αγορών και, από την άλλη, την κοινωνικοπολιτική βία, που είναι ίσως και ο σοβαρότερος κίνδυνος της δημοκρατίας. Γιατί η άσκηση βίας σε μια

Η Δημοκρατία στο στόχαστρο του «πολιτισμού της βίας» στην εποχή της κρίσης

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΕΒΡΕΝΗΣ

δημοκρατικά λειτουργούσα κοινωνία είναι, χωρίς αμφιβολία, πράξη που αμφισβητεί το κοινωνικό συμβόλαιο και άρα μπορεί κάλλιστα, στη συνείδηση των πολλών, να παραπέμψει σε πράξεις τρομοκρατίας…

Πιο συγκεκριμένα, ο «νεότευκτος» «πολιτισμός της ξενοφοβικής και ρατσιστικής βίας» που έχει ενσκήψει στη χώρα κινδυνεύει να συμπαρασύρει στο διάβα του και όλες τις (με πολύ κόπο, πράγματι, δομημένες στη βάση της κοινωνικής συνοχής) ανθρώπινες σχέσεις. Και αυτό είναι κάτι που οφείλεται εν πολλοίς στο γεγονός ότι η προβληματική του ρατσισμού, των διακρίσεων και της έλλειψης σεβασμού απέναντι σε κάθε μορφής ετερότητα επηρεάζεται άμεσα και καθοριστικά από το γενικότερο κοινωνικό κλίμα. Η σοβαρή παραβατικότητα πολλών μεταναστών, συνήθως εκείνων που εισήλθαν παράτυπα και συνεχίζουν να παραμένουν στη χώρα, διευρυμένη τα τελευταία χρόνια λόγω και της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν στην αναζήτηση και την εύρεση της όποιας εργασίας, συντελεί στο να περάσουν από τη συγκαταβατική ανοχή των προηγούμενων χρόνων σε μια πολύ δυσμενέστερη θέση, κρινόμενοι αβασάνιστα στις συνειδήσεις ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ως «υπεράριθμο βάρος» και «αποκλειστικά υπεύθυνοι για τα δεινά της σύγχρονης κοινωνίας».

Τι φταίει όμως για την έξαρση του φαινομένου της ξενοφοβικής βίας στην ελληνική κοινωνία; Η απουσία «κοινωνικού συμβολαίου», η κρίση ταυτότητας και ενδεχομένως αντιπροσώπευσης, οι ατελείς κοινωνικές δομές, οι μετανάστες ή εντέλει η ελλιπής εκπαίδευση των πολιτών;

Γιατί σίγουρα οι παράγοντες που ωθούν σε ακραίες πολιτικές και κοινωνικές συμπεριφορές δεν περιορίζονται μόνο στο οικονομικό κομμάτι της κρίσης αλλά περιλαμβάνουν και τη διασταύρωσή του με πολιτισμικές μεταβλητές, όπως είναι στην προκειμένη περίπτωση ο φόβος της μετανάστευσης. Αποτέλεσμα αυτού είναι να παράγεται ένα αίσθημα «πολιτισμικής ανασφάλειας» στα ασθενέστερα στρώματα του πληθυσμού, που βιώνουν δυσκολότερα τα αποτελέσματα της κρίσης και τα οποία αναζητούν μέσω ενός υπερτονισμού της εθνικής τους ταυτότητας την απάντηση στις «απειλές». Πρόκειται δηλαδή για μια χαρακτηριστική «κρίση ταυτότητας».

Βαθιά προδομένοι και εγκαταλελειμμένοι ίσως από όλο το φάσμα του πολιτικού συστήματος –στο πλαίσιο και της «κρίσης αντιπροσώπευσης» από την οποία επίσης μαστίζονται–, ευάλωτοι πολίτες γίνονται έτσι ευήκοα θύματα της ρητορείας και υπέρμαχοι των πράξεων ακραίων πολιτικών σχηματισμών, οι οποίοι, με καθοριστικό το πρόταγμα της βίας, υποστηρίζουν ότι είναι οι θεματοφύλακες της εθνικής ενότητας και ταυτότητας, θεωρώντας ότι κατ' αυτόν τον τρόπο προστατεύουν τη χώρα και τους ανθρώπους της. Και προπηλακίζοντας τον μικροπωλητή, που στα μάτια τους φαντάζει ως Ξέρξης ή Αλή Πασάς, τον θεωρούν απειλή, επειδή είναι σκούρος, αλλόθρησκος, η παρουσία του στη χώρα είναι παράτυπη και δεν έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος για να αποδώσει φόρους, γιατί έτσι πιστεύουν ότι δίνουν μια οριστική λύση στην «ελληνική κρίση», χωρίς να σκέφτονται ότι πιθανότατα το πρόβλημα να μην βρίσκεται εκεί αλλά πολύ βαθύτερα…

Ποια θα πρέπει να είναι όμως η θέση της δημοκρατίας σε όλα αυτά; Πώς μπορεί να απαντήσει αποτελεσματικά στην παθογένεια που δημιουργεί ο «πολιτισμός λόγου και βίας» των πολιτικών κομμάτων που διακηρύσσουν την απροκάλυπτη εχθρότητά τους προς κάθε μορφής ετερότητα; Γιατί ένα είναι σίγουρο: η αντιμετώπιση της ξενοφοβικής βίας και της ομόλογης κοσμοαντίληψης δεν μπορεί να εξαντλείται ούτε σε ευχολόγια ούτε και σε τελετουργικές κινητοποιήσεις καταγγελίας της. Από μόνες τους τέτοιες πρακτικές, όσο αναγκαίες και αν είναι, δεν απαντούν στην πολυπλοκότητα των παραγόντων που τη δημιουργούν.

Από νομικής πλευράς, η δημοκρατία απαντά με διάφορους τρόπους. Σε επίπεδο εθνικού κράτους, η απαγόρευση πολιτικού κόμματος ως μέθοδος αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων –για την οποία ήδη πολλή συζήτηση γίνεται– αποδεικνύεται για πολλές χώρες αλυσιτελής, ακόμη και στην περίπτωση που ένα πολιτικό κόμμα όχι μόνο δεν καταδικάζει απλώς τη βία αλλά και τη χρησιμοποιεί συστηματικά. Στη χώρα μας, εξάλλου, βάσει του άρθρου 29 του Συντάγματος δεν προβλέπεται η απαγόρευση πολιτικού κόμματος. Υπάρχουν, πάντως, άλλοι μηχανισμοί στο επίπεδο της κοινής ποινικής και διοικητικής νομοθεσίας, με τους οποίους η δημοκρατική έννομη τάξη προβλέπει την αμείλικτη δίωξη όσων προσφεύγουν σε πράξεις κοινωνικοπολιτικής βίας, οι οποίοι μπορούν κάλλιστα να οδηγήσουν σε ισοδύναμο ή και σε ακόμη καλύτερο αποτέλεσμα.1

Σε υπερεθνικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει επίσης να στείλει τα δικά της σαφή, ανθρωπιστικά μηνύματα κατά του αποκλεισμού και των διακρίσεων, λαμ-

Η Δημοκρατία στο στόχαστρο του «πολιτισμού της βίας» στην εποχή της κρίσης

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΕΒΡΕΝΗΣ

βάνοντας σοβαρά αστυνομικά μέτρα υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε ό,τι αφορά ιδίως τους ευαίσθητους τομείς διαχείρισης της μετανάστευσης, ένταξης των μεταναστών και απαγόρευσης των διακρίσεων. Δεν είναι δυνατόν οι ιθύνοντες φορείς της να διατείνονται απλώς ότι «η πολιτισμική ετερότητα αντιμετωπίζεται θετικά στις ευρωπαϊκές κοινωνίες». Πρέπει αυτό να θεσμοθετηθεί και στην ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ένα στοχευμένο ενωσιακό νομικό πλαίσιο, λοιπόν, θα μπορούσε να αντισταθμίσει τον διάχυτο ρατσιστικό δημόσιο λόγο των ξενοφοβικών ομάδων περί «έξωθεν απειλών», που συντελεί στο να αποκτούν οι μετανάστες στη συνείδηση ενός μεγάλου τμήματος του λαού μια κοινωνική και πολιτισμική ταυτότητα αρνητικά νοηματοδοτημένη.

Πέραν όμως της νομικής οδού, η αντιμετώπιση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού προϋποθέτει κυρίως εκ μέρους της ελληνικής δημοκρατίας την ανάκτηση της χαμένης σήμερα αξιοπιστίας της και της δυνατότητάς της να απαντά στα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα με τρόπο ικανό να φέρνει αποτελέσματα. Έτσι, προϋποθέτει: πρώτον, την επιβολή του νόμου, όταν αυτός καταστρατηγείται· δεύτερον, την εκ μέρους του κράτους αναζήτηση του βέλτιστου τρόπου διαχείρισης του ακανθώδους ζητήματος της μετανάστευσης, ώστε να προχωρήσει απρόσκοπτα η στρατηγική υλοποίησης μιας συνεπούς εθνικής ανθρωποκεντρικής μεταναστευτικής πολιτικής· τρίτον, ζητήματα «κοινωνικής δικαιοσύνης» δεν πρέπει να εγκαταλείπονται στη ρητορεία και στο έργο των εκπροσώπων της ξενοφοβίας. Τα πολιτικά κόμματα και οι κατέχοντες θεσμικές θέσεις ευθύνης πρέπει να συζητούν ανοικτά για τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα με την Κοινωνία των Πολιτών και κυρίως να δίνουν σε αυτά την προοπτική οριστικών λύσεων. Και οι πολιτικοί αντιπρόσωποι του λαού να συγκεράσουν τις όποιες μνημονιακές επιταγές στο όνομα του δημοσιονομικού εξορθολογισμού με τις ζωτικής σημασίας ανάγκες των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού, που αισθάνονται ήδη αποκλεισμένοι από το ευρύτερο «κοινωνικό γίγνεσθαι».

Πάντως σήμερα ένα είναι βέβαιο. Είτε ως θύματα είτε ως θύτες, όλοι μας βρισκόμαστε εμπλεκόμενοι σε μια ιστορική στιγμή που απαιτεί τον άμεσο αυτοπροσδιορισμό μας. Δεν αρκεί να είναι κάποιος γαλουχημένος με την Ιδέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της Οικουμενικής Διακήρυξης, να αναγνωρίζει θεωρητικά την αγάπη στον συνάνθρωπο, την ανεκτικότητα και τον σεβασμό προς τον «Άλλο»... Ίσως είναι καιρός να μιλήσουμε πλέον ανοικτά και για το «πολιτικό θάρρος» σε αυτή την κοινωνία αλλά και για την πρακτική εφαρμογή των αρχών και των αξιών του συνταγματικού μας χάρτη.

Γιατί όλοι παραδέχονται τη βασική συνταγματική αρχή ότι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι πράγματι απαραβίαστη. Και κάθε πολίτης της χώρας μας υποχρεούται να την προασπίζει. Η διάταξη όμως αυτή του Συντάγματός μας δεν αφορά μόνο την αξιοπρέπεια των Ελλήνων. Αφορά την αξιοπρέπεια όλων. Και ενώ αυτό είναι κάτι που μπορεί εύκολα να το λέει κανείς την Κυριακή, το θέμα είναι να μπορεί να το εννοεί εξίσου και τη Δευτέρα, όταν θα τύχει να συναντήσει έναν γείτονα άλλου χρώματος, μια μουσουλμάνα, ένα άτομο με ειδικές ανάγκες ή οποιονδήποτε άλλον ανήκει σε μειονοτική ομάδα και προφανώς έχει ανάγκη προστασίας. Εν ολίγοις, απαιτείται «πολιτικό θάρρος». Και αυτό το θάρρος είναι μία από τις βασικές προϋποθέσεις για την τήρηση της διάταξης: «Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη».

Παρότι λοιπόν είναι άμεσα συνδεδεμένο με την οικονομία και τα δεινά της, σήμερα το κοινωνικό πρόβλημα στην Ελλάδα της κρίσης εμφανίζεται να είναι σαφώς μεγαλύτερο από το δημόσιο χρέος της... Και απαιτεί την προσοχή όλων, πολιτείας και κοινωνίας, γιατί κανείς άλλος πέρα από τους ίδιους τους πολίτες της δεν θα ασχοληθεί ποτέ με τα επιμέρους προβλήματα της κοινωνικής της συνοχής... Όλες οι υπόλοιπες υπερεθνικές οντότητες που εμπλέκονται στην προσπάθεια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας το πολύ-πολύ να παραμείνουν απλοί θεατές μιας χώρας που βρίσκεται στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Αντίθετα, ό,τι πιο προοδευτικό και ριζοσπαστικό μπορούν να κάνουν οι Έλληνες πολίτες είναι να εκπαιδευθούν πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, να κατανοήσουν τη σημασία που έχει η «πολιτισμική ετερότητα» για την ενδυνάμωση της ατομικής τους υπευθυνότητας και να επιχειρήσουν να διορθώσουν τα όποια λάθη, επαναδομώντας ένα ασφαλές, δίκαιο και συνεκτικό κοινωνικό κράτος, κάτι που σίγουρα δεν μπορεί να παραχθεί ούτε με τον ατομικό θυμό ούτε και με τη βία...

(Ο Βασίλης Τσεβρένης είναι δικηγόρος, διδάκτωρ Νομικής, ειδικός επιστήμων του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.)

1 Βλ. το άρθρο του Νίκου Αλιβιζάτου «Επιτρέπεται η απαγόρευση πολιτικού κόμματος;» στα Επίκαιρα Θέματα Συνταγματικού Δικαίου, Οκτώβριος 2012, τ. 18.

Πρωτοποριακή μελέτη για το έργο του Γιάννη Μανταφούνη

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΡΙΑ Ι. ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ

Κάτια Σαβράμη, Χάρης Μανταφούνης: Χορολογική προσέγγιση του έργου του, Αθήνα: DIAN, 2012, 132 σελ. ISBN: 789607222572

Το βιβλίο της Κάτιας Σαβράμη, επίκουρου καθηγήτριας Θεωρίας και Ιστορίας Χορού στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, αφορά τη μελέτη του χορογραφικού έργου του Χάρη Μανταφούνη. Ειδικότερα, αναλύοντας τη μορφή των χορογραφιών του, δηλαδή τη δομή και το ύφος τους, παρέχει τεκμηριωμένες πληροφορίες για τις επιλογές του χορογράφου, αλλά και για τον τρόπο που συνθέτει. Από το σύνολο του έργου του Μανταφούνη, η ανάλυση επικεντρώνεται σε δύο χορογραφίες: Ρωμαίος και Ιουλιέττα (1995) και Αιωρήσεις (1998) – έργο με το οποίο ο Μανταφούνης απέσπασε το Κρατικό Βραβείο Καλύτερης Χορογραφίας του ίδιου έτους στην Ελλάδα. Η επιλογή των δύο αυτών χορογραφιών στηρίζεται στην ιδέα ότι και οι δύο ανήκουν στην πιο δημιουργική και ώριμη περίοδο του χορογράφου. Συγκεκριμένα, οι δύο αυτές χορογραφίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές αλλά και ενδεικτικές για την ανάδειξη των κινητικών στοιχείων των έργων του χορογράφου. Και αυτό, διότι με την πρώτη ολοκληρώνεται η κυρίως αφηγηματική φάση του χορογραφικού του έργου με καθορισμένο από τον ίδιο κινητικό λεξιλόγιο, ενώ με τη δεύτερη σηματοδοτείται η στροφή του στα αμιγώς κινητικά έργα που βασίζονται στον αυτοσχεδιαστικό τρόπο διερεύνησης της κίνησης. Η μελέτη των δύο αυτών έργων, μέσω της ανάλυσης της μορφής τους και με αναφορά στα στοιχεία της παράστασης, προβάλλει τις επιλογές του χορογράφου ως προς τις δράσεις της κίνησης και, παράλληλα, αναδεικνύει το ενδιαφέρον του ως προς την ανάπτυξη των σχέσεων. Τα στοιχεία των δράσεων και των σχέσεων συνιστούν δύο από τα πέντε συστατικά της κίνησης και προσδίδουν στο έργο του ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα.

Το βιβλίο αναπτύσσεται σε τρία κεφάλαια. Το πρώτο αναφέρεται διεξοδικά στο είδος χορού που ανέπτυξε ο Μανταφούνης και σχολιάζει την καινοτομία του σε σχέση με τα ρεύματα της εκάστοτε εποχής. Στο δεύτερο κεφάλαιο, γίνεται διεξοδική αναφορά στις πρακτικές που χρησιμοποιεί ο Μανταφούνης στη σύνθεση της χορογραφίας, με σκιαγράφηση του τρόπου που χειρίζεται τα στοιχεία της παράστασης και με προσδιορισμό των επιδράσεων που δέχθηκε από τα δύο κύρια ρεύματα της εποχής του, τον μοντέρνο και τον μεταμοντέρνο χορό. Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει τη μέθοδο που ακολουθείται για την ανάλυση των έργων συνοπτικά και περιεκτικά, έτσι ώστε να δώσει μια σαφή και εμπεριστατωμένη εικόνα που να συμβαδίζει με τη στόχευση και τις ανάγκες που απορρέουν από την ανάλυση των δύο χορογραφιών του Μανταφούνη. Ακολουθεί η ανάλυση καθεμιάς από τις δύο χορογραφίες με βάση τη σημειογραφική μέθοδο Laban, η οποία, για την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων, συνοδεύεται και από την ανάλυση των στοιχείων της παράστασης. Η μελέτη καταλήγει με τη σύνοψη των πορισμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το όλο εγχείρημα, ως προς την προσέγγιση της ανάλυσης των χορογραφιών του Μανταφούνη, είναι πρωτοποριακό, καθώς, από όσο γνωρίζω, χρησιμοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ως προς αυτό το είδος χορού. Είναι επίσης ιδιαίτερα αξιόλογο, μια και η προσέγγιση αυτή υιοθετείται για την ανάλυση ενός χορογράφου όπως ο Χάρης Μανταφούνης, οι χορογραφικές επιλογές του οποίου είχαν ως αποτέλεσμα την ανανέωση του χορού στην Ελλάδα. Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι το εξώφυλλο του βιβλίου είναι σχέδιο με σινική της Μαρίας Κοκκίνου, το οποίο η ζωγράφος σχεδίασε στο Παρίσι το 1974, την ίδια περίοδο που ο Χάρης Μανταφούνης κατακτά το πρώτο διεθνές κρατικό βραβείο χορογραφίας, ex aequo με τον Dominique Bagouet, στον διεθνή διαγωνισμό χορογραφίας του Bagnolet στο Παρίσι, με το pas de quatre Moments [Στιγμές], το οποίο είχε ως θέμα τις ανθρώπινες σχέσεις.

(Η Μαρία Ι. Κουτσούμπα είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ.)

Στιγμές εγκλήματος και μυστηρίου

ΓΡΑΦΕΙ Η ΛΗΔΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ

Γιάννης Μητσόπουλος, Ο δολοφόνος ξέρει το γιατί. Εφτά απροσδόκητες ιστορίες εγκλήματος και μυστηρίου, αγγλ. έκδ.: Νέα Υόρκη: AuthorHouse, 2011, 324 σελ. ISBN: 978-1456786618

Ο δολοφόνος ξέρει το γιατί. Εφτά απροσδόκητες ιστορίες εγκλήματος και μυστηρίου τιτλοφορείται το πρώτο βιβλίο του Γιάννη Μητσόπουλου, που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2011 από τον οίκο AuthorHouse. Πρόκειται για ένα δροσερό καλοκαιρινό ανάγνωσμα, μια συλλογή διηγημάτων, «στιγμές εγκλήματος και μυστηρίου» που κρατούν διαρκώς ζωντανό το ενδιαφέρον, χάρις στην πλοκή και την ευρηματικότητά τους.

Παρ' όλο που όλες οι ιστορίες μιλούν για φρικτούς φόνους, αιμοσταγείς δολοφόνους και εγκλήματα πάθους, οι αποτρόπαιες πράξεις είναι λουσμένες στο εκτυφλωτικό ελληνικό φως. Συχνά διαδραματίζονται με φόντο θαλασσινό –απηχώντας τη μεγάλη αγάπη του συγγραφέα για τη θάλασσα– ή σε κάποιο κυκλαδίτικο νησί. Η αγάπη του Γιάννη Μητσόπουλου για τον τόπο του είναι φανερή, αφού και ο ίδιος επέλεξε να επιστρέψει στην πατρίδα ύστερα από μακρά και επιτυχημένη δημοσιογραφική καριέρα στο εξωτερικό, ως ανταποκριτής της ΕΡΤ στις Ηνωμένες Πολιτείες.

«Ως ρεπόρτερ στην τηλεόραση», σημειώνει ο συγγραφέας στο οπισθόφυλλο του βιβλίου, «ήμουν αναγκασμένος να πω μια ιστορία μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα. Αυτή την ίδια αντίληψη του δράματος διατήρησα γράφοντας και αυτό το βιβλίο. Υπάρχει δράση σε κάθε σελίδα. Ο αναγνώστης της εποχής του διαδικτύου δεν έχει χρόνο. Θέλει γρήγορα να ξέρει την εξέλιξη. Μια άλλη πληροφορία έρχεται να του αποσπάσει την προσοχή».

Το πρώτο από τα διηγήματα, «Το σπίτι με τις πικροδάφνες», μεταφέρει μνήμες της μεταπολεμικής Αθήνας. Ίντριγκες, ανεκπλήρωτοι έρωτες, παράνομες σχέσεις, εκδίκηση δένουν σε ένα κλίμα ρομαντισμού. Όταν το μεγάλο μυστικό ξεκλειδώνεται, όλα τα κομμάτια του παζλ μπαίνουν στη θέση τους. Εμμονές, ανεκπλήρωτος πόθος και αναζήτηση της άπιαστης ευτυχίας με όχημα «Το κόκκινο αυτοκίνητο»: ιλιγγιώδεις ταχύτητες αναπτύσσονται στην παραλιακή και εφήμερες σχέσεις μέσω του Facebook.

Στην «Έμπνευση», η δράση μεταφέρεται στις Κυκλάδες και συγκεκριμένα στην Πάρο, με σκηνικό το Συμπόσιο Γλυπτικής που πράγματι διοργανώθηκε στο νησί. Τέχνη και ζηλοτυπία συμπλέκονται σε μια ιστορία πάθους, με ευφάνταστα ευρήματα. Στον «Κώδικα Επίδαυρος» ο φροντιστής σκηνικών Αγαμέμνονας συγκρούεται με την ηθοποιό μητέρα των παιδιών του, Ορέστη και Ηλέκτρας. Το οικογενειακό δράμα κορυφώνεται στις υπόγειες στοές του Ασκληπιείου της Αργολίδας, αλλά και στη Νέα Υόρκη: απαγωγή, αιμομιξία, αναπόδεικτη πατρότητα, πάθη που κινούνται ανάμεσα στο σήμερα και την αρχαία τραγωδία.

Οι εφιάλτες από το μέτωπο του πολέμου στο Κοσσυφοπέδιο στοιχειώνουν τη ζωή του στρατιώτη. «Γοργόνα» είναι ο τίτλος του πέμπτου διηγήματος, αλλά και το όνομα του σκάφους με το οποίο ο απόμαχος δραπετεύει. Η μικρή Μπουκού, το προσφυγόπουλο, τον βοηθά να ξεχάσει τους εφιάλτες του, μέχρι τη μυστηριώδη της εξαφάνιση. Στον «Δάσκαλο», οι αναμνήσεις από τη Σχολή Ναυτοπαίδων του Πόρου οδηγούν τον καταπιεσμένο ήρωα σε δύο φόνους εκ προμελέτης: σε έναν ολοκληρωμένο και σε ένα παραλίγο τέλειο έγκλημα, με μοιραία έκβαση. Ο «Κύριος Ακίνδυνος» πρωταγωνιστεί στην έβδομη και τελευταία ιστορία παθολογικής ζήλιας, όπου μια απίστευτη πλεκτάνη με καταιγιστική δράση εκτυλίσσεται από το Ψυχικό ώς τη Ραφήνα.

Το βιβλίο κυκλοφορεί μεταφρασμένο ήδη στα αγγλικά και στα ιταλικά. Περισσότερες πληροφορίες στους εξής ιστότοπους:

www.thekillerknowswhy.com

http://bookstore.authorhouse.com/AdvancedSearch/Default.aspx?SearchTerm=The%20killer%20knows%20why

https://www.youtube.com/watch?v=4p_8pECoMgg

Ρεσιτάλ βιολιού από τη Δανάη Παπαματθαίου-Matschke

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΑΛΛΟΥΧΟΣ

Danae Papamattheou-Matschke, Violin Recital (Uwe Matschke, πιάνο) (IRIDA Classical, 2012).

Κυκλοφόρησε πριν από λίγους μήνες, από τη δισκογραφική εταιρεία IRIDA Classical, νέο CD με τη νεαρή αλλά ήδη πολυβραβευμένη βιολονίστα Δανάη Παπαματθαίου-Μάτσκε, υπότροφο του Ιδρύματος, σε ρεπερτόριο για σόλο βιολί (Σονάτα Μπαχ σε σολ ελάσσονα) αλλά και για βιολί και πιάνο, όπως έργα του Ernest Bloch, του Δημήτρη Τερζάκη (Sprüche im Wind: 10 μινιατούρες, έργο του 2009, αφιερωμένο από τον γνωστό Έλληνα συνθέτη, που δραστηριοποιείται εδώ και δεκαετίες στη Γερμανία, στη νεαρή σολίστ) και του César Franck (η περίφημη και απαιτητική Σονάτα σε λα μείζονα).

Η 24χρονη σήμερα βιολονίστα μεγάλωσε σε μουσικό περιβάλλον. Άλλωστε, ο πατέρας της, ο Uwe Matschke, σολίστ πιάνου και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης), τη συνοδεύει με περισσή συνέπεια και φροντίδα (και) σε αυτή την ηχογράφηση, αλλά και σε πολλές συναυλιακές της εμφανίσεις εντός και εκτός Ελλάδας. Από τα 13 της χρόνια, η Δανάη Παπαματθαίου-Μάτσκε βραβεύεται σε διαγωνισμούς και έχει τιμηθεί κατ' επανάληψη με υποτροφίες για τις σπουδές της (φέτος ολοκληρώνει τον μεταπτυχιακό της κύκλο στο φημισμένο Mozarteum του Ζάλτσμπουργκ, κορυφαίο μουσικό πανεπιστήμιο της Αυστρίας, στο οποίο και έχει επιλεγεί ως κοντσερτίνο στα συμφωνικά του σχήματα, για σημαντικές συναυλίες, μεταξύ των υψηλοτάτου επιπέδου συμφοιτητών της στις τάξεις βιολιού.

Η ταλαντούχα μουσικός διακρίνεται ιδιαίτερα για τον έλεγχο του μουσικού οργάνου της, όχι μόνο σε δεξιοτεχνικά δυσκολότατες σελίδες του ρεπερτορίου, αλλά και σε έργα με μεγάλες ερμηνευτικές απαιτήσεις, όπως τα έργα του Bach για σόλο βιολί, όπου ο ήχος της έχει σταθερότητα και διαύγεια, φωτίζει αξιοσημείωτες λεπτομέρειες, ενώ η ερμηνεία της παραμένει στιβαρή και λεπτοδουλεμένη ταυτόχρονα. Σε έργα όπως η Σονάτα του Franck, η διαχείριση του χρόνου στη μελωδική γραμμή θυμίζει βιολονίστες πολύ περισσότερο έμπειρους, καθώς η μουσικός έχει ορμή, κατεύθυνση, γραμμή φράσης αλλά και διαύγεια σκέψης, παραμένει πιστή στις οδηγίες του συνθέτη, με χαρακτηριστικά την καθαρότητα και τη συνέπεια στην παρτιτούρα, με υψηλής αισθητικής επιλογές σε σχέση με τα ηχοχρώματα, την ένταση, τον έλεγχο του δοξαριού και τη σωστή τονική άρθρωση. Το παίξιμό της αποπνέει σιγουριά, ακόμη και σε ακραίες τεχνικά ή ερμηνευτικά στιγμές, είτε κινείται στο αυστηρό ρεπερτόριο του μπαρόκ, είτε στο θυελλώδες και πολύχρωμο δεύτερο μέρος της Σονάτας του Franck, είτε ακόμη και στον χώρο της σύγχρονης μουσικής και των έργων του 21ου αιώνα, όπως το εν λόγω (σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση) έργο του Δημήτρη Τερζάκη, όπου δείχνει τις αυξημένες της ικανότητες αποκωδικοποίησης και συνεννόησης με μουσικά κείμενα άλλης κατεύθυνσης.

Η Δανάη Παπαματθαίου-Matschke είναι ήδη, παρά το νεαρό της ηλικίας της, μια σολίστ βιολιού που ξεχωρίζει, με αξιοσημείωτες επιδόσεις και παρουσία σε σημαντικές αίθουσες συναυλιών πολλών χωρών και στον χώρο της δισκογραφίας, τόσο στο ρεπερτόριο για σόλο βιολί όσο και στα έργα μουσικής δωματίου, αλλά και συμπράττοντας κατ' επανάληψη με κορυφαίες ορχήστρες και μαέστρους σε κοντσέρτα για βιολί και ορχήστρα. Διαθέτει έναν μεστό και ζεστό ήχο που γοητεύει, γνώσεις στέρεες και αποκρυσταλλωμένες γύρω από το όργανο και το ρεπερτόριό του, δεξιοτεχνική αρτιότητα και ερμηνευτική πληρότητα. Θα ακούσουμε πολλά ακόμη από το δοξάρι της, και τα περιμένουμε με χαμόγελο ευτυχούς ακρόασης.